

STRAŽA

Inserati ali oglasje se plačajo po 40 v. od 6 redne petičvrtice; večkratnih oglasnih več pošt. „Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne. Rokopisi se ne vračajo.

Redna cena: —
K 12—
K 3—
K 130
K 15—
K 20 vinarjev.

Uredništvo in upravljalstvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Naročniki pozor!

Draginja je postala že neznosna. Raete od dne do dne. Tiskarne jo zadnji čas tako grozno občutijo, da so bile prisiljene povišati cene vsem tiskovinam, tudi časnikom. Tiskarne so morale valed draginje zdaj nanovo zvišati plače stavcem in vsemu osebju okroglo za 100 odstotkov. Papir stane zdaj kilogram K 330, pred vojsko 26 vin; barva poprej K 110, zdaj K 10—; sirovo olje poprej kilogram 14 vin., zdaj K 150. Ravno tako so poskočile cene drugim potrebščinam.

Drugi listi so naročnine zvišali prvokrat že ob novem letu in zdaj so bili prisiljeni zopet poskočiti. Mi smo dolgo čakali in zvišanje odlagali, dokler je bilo mogoče. Upali smo, da se razmere zboljšajo, a mesto bolje, je postalo še slabše. Zato smo se, dasi zelo neradi, zdaj morali odločiti tudi za primerno zvišanje. Pravzaprav pa nas stane list na leto za vsakega naročnika K 22—, a mi nismo šli tako visoko.

Naš list bo stal od 1. maja naprej celoletno K 18—, poletno K 9—, četrtletno K 5—. Posamezne številke bodo stale 30 vin., brez ozira na to, ali obsegajo 4 ali 8 strani.

Inserati bodo stali, ena petičvrsta, visoka 3 milimetre in dolga 46 milimetrov, K 1—; v malih naznanilih bo stala beseda 30 vin.

Obsegala bo „Straža“ v ponedeljek 4 strani, v petek pa 8 strani, ako ne bo zopet mestu zmanjkalo plina, da bi ne mogli staviti s strojem.

Tiste naročnike, ki so naročnino že naprej plačali, vljudno prosimo, da nam za letos še doplačajo naročnino in sicer za vsak mesec od 1. maja naprej 50 vin. N. pr. ako ira kdo plačan list do konca leta, naj nam dološlje še za 8 mesecev 4 krone. Položnice v ta namen prilekimo današnji številki.

LISTEK.

O naših krajepisnih imenih.

Piše Ivan Dolinar.

IX.

Razpravljalo se je, kako je pravilno pisati — Marnberg ali Marberg. Krajevnih imen s končno zložnico berg, berk ali perk imamo Slovenci mnogo. Zlasti na Koroškem in Štajerskem, pa tudi na Primorskem. Nisem jezikoslovec, pa bi vendar glede teh imen rad dodal nekaj pripomb.

Vsi indo-evropski jeziki so se razvili iz enega prvotnega, ki vsled malih prvotnih življenjskih pogojev ali razmer ni imel tako bogatega besednega zaklada, kot ga ima zdaj ta ali oni jezik. Ko se je kako ljudstvo preselilo v nove kraje, spoznalo nove živali, novo rastlinstvo, se živelo v nove razmere, in je rabilo za poimenovanje novih pojmov novih besed, je njegov besedni zaklad seveda zelo naraščal. In sicer je vpeljal vsak narod za nove pojme nove besede neodvisno od drugega daleč kje drugod na seljenega naroda, ki je za ravno iste pojme uvajal drugačne besede. Tako se je pri vsakem narodu praprosti prvotni jezik vedno bolj mešal z novimi besedami. Ob enem se je spreminjala raba glagola in sklanjatev samostalnika, vpeljali so se pri nekaterih narodih razni pomožni glagoli in besede. In tako se je pri vsakem narodu posebej v teku tisoč in tisoč letij ustvaril nov jezik, ki skoro nič več ni podoben prvotnemu jeziku vseh narodov. Družine ali plemena

Ob enem prosimo tudi c. n. j. naročnike, da nam tega zvišanja ne zamerijo, kajti vdali smo se le sili — ali zvišati, ali pa prenehati! Vkljub temu zvišanju pa smo še vedno najcenejši slovenski list!

Mnenje Srbov o dr. Korošču.

Glasi Srbov v Banjaluki „Jedinstvena Država“ prinaša o dr. Korošču zanimiv članek. Priobčujemo ga v celoti (po „Slovencu“ z dne 30. aprila), ker je iz članka razvidno, kako nezaupanje so Srbi imeli v našega voditelja dr. Korošca in kako so izpremenili svoje naziranje o njemu. Članek se glasi: Katoliški svečenik in vodja ene slovenskih strank — je torej duhovnik, ki se peča v malem in velikem s politiko. Igral je veliko vlogo v slovenskem narodu, in v razpravah dunajskega parlamenta. Bil je in ostal je klerikalec. O njemu nismo imeli bogzna kako lepo mišljenje: sumili smo, da more ljubiti komaj le svoj narod, a kaj še potem nas, ki smo bili Srbi in druge vere. Oni, ki vsakogar poznajo, so trdili, da je zaupnik avstrijskega dvora in da napenja vse sile, da obdrži gospodstvo Avstrije in milost habsburške dinastije. Bili smo gotovi, da mu naše politične ideje ne bodo nikdar drage in da ne more biti naš brat in prijatelj ultra-katoliški Slovenec. Naše vere so nas razdvajale in mi smo vsi zaradi vere gojili medsebojno nezaupanje. Ko se je habsburška dinastija in država majala, so oči dvora in avstrijskih državnikov večkrat pogledale na Slovenca Korošca. On je bil večkrat v avdijenci, ali tedaj so bile njegove misli in pogledi uprti na — Krt. Pravijo, da je nekoč cesar pred njim zajokal. Bil je eden prvih, ki je pustil Avstrijo v agoniji in šel, da se pokloni — predstavnikom srbske države in naroda. Avstrija je izginila. Srbija je vstala in on je danes podpredsednik ministrstva in minister za ljudsko prehrano v državi SHS. Za današnje razmere so naša tri najvažnejša ministrstva razdeljena tako: zunanje zadeve Hrvat Trumbič, notranje Srb Pribičević in prehrana — naše vitalno vprašanje — Slovenec Korošec. Ko je prišel na mesto Korošca, smo mi mislili, da je to velik pogrešek. On je duhovnik, služabnik božji, kateri se ne bo mogel z uspehom boriti proti vsakovrstnim spekulativnim oderuhom, proti katerim ne more niti vsa žandarmerija, policija in financa nič opraviti — kaj šele duhovnik. Mislili smo, da bo delal po onem svetem načelu: če te udari po levem licu, nastavi mu še desno. V resnici pa smo videli:

bil je zastopnik ministra za gozdove in rudokope le samo malo dni in že je zavil vrat vsem tujim podjetjem, ki so izmozgavali našo zemljo in naš narod. A sedaj je kot minister ljudske prehrane začel brezobzirno bičati vse tiste, o katerih misli, da ne odgovarjajo nalogam dolžnosti in socialne morale. Takoj je poskrbel in tudi že dobil večjo množino hrane iz Amerike. Čujemo, da bo odpotoval v Dalmacijo in da bo prišel tudi v Sarajevo. Ako tudi na tem svojem potu — kakor je začel — spravi nekoliko spekulativov v zapor, nas bo to veselilo in mi bomo temu duhovnu zelo hvaležni. A ko izvrši tudi ta posel — ko bodo vsi v zaporu — ga bomo lepo prosili, da bo za nekoliko dni tudi minister notranjih zadev, da bode tudi nekoliko političnih spekulativov in zločincev pozaprl. Mogoče ni, ali nam se zdi, da ostali ministri nič ne delajo. Toda mi potrebujemo ministrov kot je dr. Anton Korošec! Dajte nam takih duhovnikov in ministrov!

Strahote v Srbiji

Meseca marca t. l. je izšla v Zagrebu knjižica z naslovom „Strahote v Srbiji.“ Pisatelj opisuje v ti knjižici barbarstva in opustošenja po avstro-švabski vojski v Beogradu in okolici. Živel je takrat v Beogradu, zato je večinoma vse videl na lastne oči, kar je napisal v knjižici. Sicer nam je tako znano, kako so Nemci klali v Srbiji otroke, ženske in starčke, a a naj navedemo še nekatera dejstva iz te zanimive knjižice.

Na vseučilišču v Beogradu so Nemci pokradli skoraj ves znanstveni in učevni material, stroji za eksperimentacijo in knjižnica je uničena. V muzeju so na podu ležale razbite razne posode iz rimske dobe, na zidu pa so bili prazni okviri brez slik (stran 8).

Na Kalemegdanu je stal spominek v spomin stoletnice srbske vstaje proti Turkom. Na tem mestu je zdaj kup kamenja, kip Karagjordžičev z okraški so pa odnesli za vlivanje švabskih topov. Madžarski vojaki so se posebno odlikovali v kraljevskem dvoru. Potrgali so parkete od poda, jih skupaj nosili in jih skurili sredi dvorane (stran 9).

Cel svet ve, kako so Nemci neusmiljeno klali v Srbiji. Seveda tudi Beograd ni bil izvzet. Dostikrat je bilo v mestnem delu Terazija na desetine ljudi na ulicah obešenih, da bi s tem ostrašili ostadlo meščanstvo. Med temi nesrečniki so bile večkrat tudi ženske (stran 11).

Sploh je padlo na stotine in stotine nedolžnih ljudi in otrok kot žrtev pijanih vojakov, da se je cvetoča Srbija izpremenila v pusto groblje in pušča-

pa, ki so tudi po izselitvi iz prvotne stare domovine ostala bližje skupaj v sličnih življenjskih razmerah, pa so rabila tudi za nove pojme z malo izjemo ene in iste besede. In tako so nastali razni drug druge mu sorodni jeziki, n. pr. slovenski in srbo-hrvatski.

Vendar pa nahajamo celo v tistih jeziki, ki so se razvili popolnoma neodvisno drug od drugega in kojih prvotne sorodnosti praprosti človek ne more več spoznati, mnogo prvotnih besed, ki se v vseh ali saj v nekaterih teh jeziki še skoro enako ali vsaj podobno glase. To so pred vsem tista poimenovanja, ki so bila že v prvotni dobi, pa tudi še pozneje vedno potrebna, za pojme, ki so vsem narodom tudi v novih sicer različnih življenjskih odnošajih ostala skupna. Vzemimo besedo oče. Latinec je rekel pater, Grk pater, Italijan pravi padre, Nемеc Vater, a tudi Slovenec še kliče ate. Latinec mater, Grk mater, Italijan madre, Nемеc Mutter, Slovenec mati. Brat je bil Latincu frater, je Italijanu fratello, Nемеcu je Bruder, koroški Slovenec še dandanes izreka brater.

Slične besede, ki so lastne še večini indoevropskih narodov ali vsaj nekaterim izmed njih in dobro kažjo enotni prvotni jezik, so še n. pr.: oko, nos, jesti, kuhati, dan, noč, luč, solnce, luna, morje, gora, planina, dol, dom, vino, pivo, mleko, med, miš, volk, žuri i. dr. Vsa gornja poimenovanja so bila potrebna že v prvotni družini, pa tudi pozneje v novih odnošajih in so se pri raznih narodih le malo spremenila, tako da primerjajoč jih še vedno najdemo prvotni koren.

Po mojem mnenju je taka beseda tudi breg ali kakor jo rabi Nемеc: berg. Nемеc in Slovenec jo rabita skupno za pomen višine. Nемеcu pomeni sicer samo višino, hrib ali goro, Slovenec pa izraža ž njo

tudi zemljo, ki omejuje kako vodo ali obkroža kako kotlino. Torej breg potoka, reke ali stoječe vode in breg kake kotline. In morda je ta pomen, ne kako kot meja ali obkrožujoča črta, prvotnejši. Ker je pa vsak breg vzvišen nad krajem, ki ga obdaja, se je začela ta beseda rabiti sploh za višino. Breg, Breže, Brežice, Pobrež, Nabrezina i. dr. so kraji, ki leže nekoliko vzvišeno ob kaki vodi ali dolinici.

Večkrat se je pa ta beseda breg rabila zloženo z drugo in sicer velikokrat s tako, ki njen pomen ojačuje. V taki zloženki se potem izgovarja berg ali berk ali perk, ali po koroški izgovarjavi tudi bneh ali brh. Mogoče se je prvotno izgovarjalo breg, pa ko je Nемеc dobil v naši domovini v roke gospodarstvo in urade, je po svojem izgovarjal in pisal berg, in naše ljudstvo, ki se lahko prilagodi, je za njim izgovarjalo tako. Imamo Homperk, Vinperk, Vernberk, Važenberk, Telenberk, Limberk in Lemberk, Dravberk, Majšperg, Dornberg, Rihenberk in Marnberk ali Marberg. In še mnogo, mnogo drugih. — Nekateri so sicer morda nastali po Nемеcu, na pr. kakšni nemški plemenitaški rodbini, večina izmed njih pa bo slovenskega izvora.

Značilno je ime Hombreg, Homperk ali Homprh. Homperk je pri Prevaljah, je blizu Tinj, je v Rožu. Prvega je Nемеc pustil (Homberg), drugega je prevedel pravilno v Höhenberg, tretjega je poimenoval Hollenburg. Burg, ker je tam grad (homperški grad). Hollen, ne vem zakaj. Hom je višina, holm (nemški Kulm), breg je tudi višina, torej ojačeno, ali pa, hom dela breg ali mejo.

Kaj pa drugi berki? Če se ne motim, sem čital nekđaj v Zunkoviču, da pomeni besedica vin toliko kot meja ali konec kake doline. Slično latinsko finis.

vo. Dosti vasi in manjših krajev je bilo zapuščenih. Ker so prebivalci izvedeli za okrutnosti in zverstva sovražnih vojakov, so šli v hribe ter so zapustili domove usodi, katera je bila zelo žalostna (stran 12).

Kot pri nas so tudi v Srbiji rekvirirali cerkvene zvonove. Kak okus za zgodovinske spomenike so imeli švabski in madžarski divjaki, kaže ta-le slučaj: Imenitna smederevska cerkev je imela glasoviti zvon carice Milice, žene srbskega cara Lazarja, katerega je ona poklonila smederevskemu samostanu. Ta zvon so uropali in ga naložili v Smederevu na ladjo. Ljudstvo pa je jokalo in preklinjalo barbarstvo švabske soldateske (stran 17).

V hotelu Moskva na Teraziji so vojaki vzeli celo na stranišnih lesena sedala in so jih skurili. In še neko posebnost so napravili Nemci v Beogradu. Izpomenili so namreč zasebna stanovanja v — konjske hleve. Nič nenavadnega ni bilo, če si se izprehajal po mestnih ulicah, da te je naenkrat iz okna kako sobe pogledala in pozdravila glava plemenitega četveronožca-konja, katerega so tam nastanili vojaki (stran 18).

V Beogradu so neusmiljeno kradli pohištvo, umetnine in glasovire od generala do poslednjega vojaka ter so te reči spravljali na kolodvor ter dalje v notranjost monarhije (stran 19).

V zelo slabem imenu je bil v Srbiji avstrijski guverner baron Rhemen v Beogradu, ker je pospeševal madžarizacijo v šoli in v uradih. Še bolj obsodjen je bil njegov pristaša, načelnik beogradske policije Wittmann, katerega so Beogradčani imenovali „človeška zver.“ Za vsak najmanjši prestop je brez usmiljenja kaznoval može, žene in otroke. Ako se je šel kdo pritožiti zoper kaknega podrejenega organa (polibaja), ga je ta pomadžarjeni junak navadno pozdravil z besedami: „Kaj hočeš tu, ti srbska svinja?“ in zraven ga je še sunil z nogo ali ga je udaril z roko v lice (stran 15).

Znano je, kako je pri nas vojaška oblast pošiljala vojake na deželo, da bi kmetom pomagali delati. V nek kraj so poslali same tržaške mestne postopake. Delali so tako slabo, da so se jih ljudje prejkotprei iznebili. Jednako je bilo v Srbiji. Pesnika Milorada Petroviča so poslali v gozd drva sekati, in mnogi drugi, ki so imeli prej v roki pero ali čopič, so morali drve cepiti ali kamenje lomiti. Avstrijsko gospodarstvo je bilo pač nepoboljšljivo, za to, hvala Bogu, da ga je enkrat konec (stran 21).

Pisatelj tudi pripoveduje o pomanjkanju tobaka v Beogradu in o razmerah med vojaki in častniki. Vojaki so gladovali in umirali od glada, bili so goli in bosi, oficirji so pa na račun moštva gospodko živeli in trošili ogromne svote denarja (str. 30).

Kakor med zasedanjem, tako so se Nemci in Madžari odlikovali tudi pri svojem odhodu iz Srbije. Kmetom so na cesti izpregli vole in jih seboti jemali. Hodili so na dvorišča seljakov, pobijali živali in potem se zahtevali, da naj jih jim lastnik še skuha ali speče (stran 36).

V neko gostilno v Aleksandrovi ulici so prišli štirje Nemci, izpili so štiri litre vina in pojedli štiri porcije svinjske pečenke, a plačali so za to le 2 K (stran 37).

Veliki plen so Nemci peljali iz Srbije, a ni se jim posrečilo, da bi ga spravili na varno. Hrvatske oblasti v Vukovaru so jim vse zaplenile. Med drugimi je bilo zaplenjenih 118 vagonov provijanta, 50 vagonov tračnic, 1125 vagonov žita, 140 vagonov soli, 133 vagonov raznega pohištva, glasovirov, svetilk, 122 vagonov cementa, 7 vagonov bakra itd. (str. 38).

V knjigi „Die wirtschaftliche Bedeutung der Bagdadbahn“, ki je izšla leta 1917 v Hamburgu, čitamo na strani 20 te-le besede: „Po balkanski vojni leta 1912 se je zdelo, da je uničen načrt Nemčije, ker se je Srbija postavila povprek na pot med Berlin in Bagdad. Zdaj pa, ko je Srbija osvojena, je ta pot zopet prosta; Srbija pomenja za zvezo po suhem

isto, kar pomenja Sueški kanal za zvezo po morju na poti v Indijo.“

Tako so sanjali Nemci. Zato so hoteli Srbijo uničiti, zato so pobirali že za nemške šole v Srbiji, zato tako klanje in opustošenje, da je uboga dežela izgubila četrtino prebivalcev. Toda zgodilo se je pa ravno nasprotno. Česar so se Nemci vedno najbolje bali: južni Slovani smo se namreč združili v edinstveno državo Jugoslavijo. Želimo le, da naj da Bog našim vodilnim možem razum in modrost, državo tako urediti, da Nemcem nikdar več take misli in želje ne bodo mogle motiti možgan.

Poslovilni govor dr. Medveda ob priliki Zrinsko-Frankopanske slavnosti v Mariboru.

Krasni naš Maribor, hvala ti lepa, da si večeraj dva mila gosta tako veličastno sprejel! Takega vsprejema še nisi nikomur priredil. Ogromna množica ljudstva, s solzami v očeh in s pretresljivo resnobo v srcih, je nju pričakovala. Grom iz topov in urnebesni slava-klici so njima mogočno doneli v pozdrav. Kar je le bilo v tvojih močeh, dični Maribor, si za njun slovesen prihod pripravil.

Da si nju s tolikim oduševljenjem pozdravil, si samega sebe počastil. Kajti dya odlična, velezaslužna moža si pozdravil, kojih ime se bode v zlatih črkah vedno blestelo v zgodovini predrage jugoslovanske domovine. Peter Zrinski in Franko Frankopan ste le-ti dražestni imeni.

O vidva ljubljena bratskega nam hrvatskega naroda! Čast vama neminljiva! Pred vašimi zemeljskimi ostanki ginjeni stojimo. V duhu gledamo na vajini izraziti osebi. Obenem se poslovljamo od vaju. Hitita v naročje svoje matere, nepozabne domovine; mudri se vama, ker vaju žene koprnjenje v sree vajinega milega naroda. Tajnostno sveti so nam ti trenutki, kajti mi vsi tu navzoči in ves slovenski narod dobro vemo, od koga jemljemo slovo.

Poslovljamo se od dveh slavnih junakov! Hrvatski narod je narod junakov. 500 let je bil v neprestanih bojih s krvoločnimi Turki. Ta grozna doba ga je utrdila; roka mu je postala jeklo in srce je postalo lev. Junaštva je proizvajal, kakoršna so le redka v zgodovini. Še sedaj v svetovni vojni je svet strmel nad junaštvom Hrvatov. Taka junaka, pristna sinova svojega naroda, sta bila Zrinski in Frankopan. V krvavih bojih sta preživela svoje mladeniško in možko dobo. Sukala sta svoje meče v turških bojih in pozneje v inozemstvu na različnih bojiščih 30letne vojne. Lovorov venec junaške pogumnosti obdaja njun spomin.

Poslovljamo se od dveh narodnih mučnikov. Krvavela sta za svojo domovino in obenem za bivšo avstrijsko cesarstvo. Priznane so bile njune zasluge. A kakšna usoda ju je dohitela? Tisti cesar-kralj, za kojega sta se bojevala, ju je na sramotno smrt obglavljenja obsodil leta 1671. Postala sta žrtvi justičnega umora, žrtvi avstrijskega imperijalizma tistega nasilnega vladarstva, ki je s krutostjo gospodarilo in lani v onemoglosti propadlo; ki je v krivičnosti vladalo in v sramoti izginilo! Tužna usoda Zrinskega in Frankopana! Nista izgubila samo svojega življenja. Izgubila sta visoko plemstvo za sebe in za vse potomce, vsa svoja obširna posestva in vsa dostojanstva. Zrinskijeva žena Katarina je bila zaprta in je v groznih mukah čez dve leti v ječi na graškem Schlossbergu umrla; njen sin je po 20letni ječi umrl. Mučenika, plačemo z vama. Solzimo se. Občudujemo vaju, nedolžni žrtvi!

Poslovljamo se od dveh uzorov domovinske ljubezni. Celo svoje življenje sta posvetila svoji domovini. Njuna ljubezen je bila čista kot zlato, nesebična in brezmejna. Služila sta z ognjevitim navdušenjem svojem ljudstvu. Ko sta bila že mrtva, sta še svetila kot jasen vzgled svojemu narodu. Bila in os-

morda značilno, da vendar vsi berki niso enega in istega izvora. Mogoče to razloži kak znanstvenik.

Ker sem že imenoval Dravberk, omenim le še, da sedaj uradno rabljeno poimenovanje Spod. Dravograd ni kaj drugega kot prestavljenka iz Unter-Drauburg. Ljudstvo pa pravi Traberker. Spominjam se, da sem na nekem starem zemljevidu čital za reko Dravo Tra ali Traa. Četudi izgovarja naš človek Dravo samo točno kot Dravo, pri tej zloženki se sliši vendarle Tra, torej Traberker. Pravilno bi se torej naj rabilo sedaj uradno Dravberk. Ker je na Gorn. Koroškem ob pritoku Drave v deželo trg Ober-Drauburg, so poimenovali Nemci ta trg ob iztoku Drave iz dežele Unter-Drauburg in tako spremenili berg v burg, četudi v bližini ni kakkega gradu. Okoličan pa, kateremu je Ober-Drauburg sploh neznan, tudi ne pozna Spodnji Dravograd, ampak samo Dravberk ali Traberker.

Toliko o teh berkih, bregih in vrhah. Hvaležno delo bi izvršil znanstvenik, ki bi pojasnil različna nam dozda neumevna krajevna imena. Zlasti ob narodnih mejah je obilica imen, ki gotovo niso nemškega izvora, pa jim je vsled pokvarjene izgovarjave težko dognati prvotni izraz. Ko pridejo zdaj ti obmejni kraji pod Jugoslavijo, bo treba razjasniti njih prvotni izraz in pomen. Korošec ima zelo veliko lepih krajevnih imen, ki nam bodo gotovo tudi nekoliko posvetila v zgodovino prvih naseljenih družin in plemen, njih življenja, dela in vojskovanja. Najboljše bi bilo, da bi kak Korošec-rojak, ki ima natamčeni čut za pravilni izgovor in posluš, se posvetil temu hvaležnemu znanstvenemu delu.

tala sta do danes apostola domovinske ljubezni. Naša mladina se divi ob njunem vzgledu, može in žene srkajo navdušenje iz njunega spomina. Njuno mučenišvo bodri narodne junake, da posvetijo svoje moči in svoje življenje sveti službi v blagor domovine. Odtod izvira ona velikanska ljubezen do Zrinskega in Frankopana med plemenitim hrvatskim ljudstvom.

Sedaj odpotujeta iz Maribora, slavna junaka! Blagor vama! Spremlja vaju blesk zgodovinske slave. Veselita se! Življenje vajino je brezsrčen sovrag uničil, slave in pomena vajinega ne more in ne bo nikdar uničil. Veselita se! S Prešernom, našim nesmrtnim pesnikom, vama zakličemo:

Ena se želja bo vama spolnila,
V zemlji domači da truplo leži.

Zapustila sta svojo domovino v sužnjosti in v verigah, našla je bosta danes v sijaju blažene samostojnosti in svobode. Odsšla sta nekdanj iz dežele tujeja jarma, sedaj prideta v deželo zaželjene prostosti!

Vajin pot po naši slovenski pokrajini bo neprenehav slavlolik. Deroča Drava, Baistra Savinja, staroslavna Sava, pozivljam vas: zastrumite iskren pozdrav Zrinskemu in Frankopanu, ko se peljeta mimo vaših voda! Drevesa, upognite svoje, zdaj s cvetjem in naravnimi šopki obložene vejice v poklon odličnima slavljencema! Zelene naše planine in vinorodne gorice, pozdravite iskreno slavna hrvatska junaka! Večni spomin vama, slavna mučenika! Večni spomin naj vaju spremlja skozi našo prelepo Slovenijo v divno vajino domovino! Slava vajinemu spominu!

Iz pariške ulice.

(Izvirni dopis iz Pariza.)

(Konec.)

2.

Po pariških boulevardih in trgih je razpostavljeno na tisoče in tisoče nemško-avstrijskih topov vseh kalibrov, ki so jih Francozi in zavezniki ugrabili v raznih bitkah, ne morda šele po polomu lantsko jesen, marveč že l. 1914—1917. To so bile tiste velike „zmage“, ki so jih proslavljali nemški listi. Med plenom je tudi več ruskih topov, ki so jih Nemci ugrabili Rusom, Francozi pa Nemcem. Trpka čustva navdajajo človeka ob pogledu na te topove. V njih žalostno sameva tudi marsikateri slovenski zvon, ki je prej tako milo oznanjal čez dol in hrib čast Bogu in mir ljudem, pa ga je kruta nemška roka spravila iz svetišča in je moral kakor pregnanec v tujino. Francoska vlada pač ni bila naklonjena cerkvi, a kaj takega ni storila; zvonovi so ostali na svojem mestu, le brezobzirna nemška roka je uničila to najlepšo ljudsko-versko poezijo, dočim so bakrene strehe raznih nadvojvodov in drugih močotcev ostale nedotaknjene.

V Franciji se je sploh znatno omilil protiverški boj. Tudi v časnikarstvu se ne opaža veliko, le v najradikalnejših listih tu in tam kaka pikra opazka. Vsi rodoljubni Francozi stremijo sedaj za tem, naj se s stožnim in pozitivnim delom skušajo zaceliti rane in povzdigniti gmotna in moralna moč Francije. Posnemanja vredno tudi pri nas.

Globok utis napravlja na človeka francosko ženstvo. Vdove, matere, neveste, sestre padlih junakov nodijo zavite v dolge črne pajčolane, človek bi mislil, da so redovnice. Iz njih obrazov odseva tiha žalost, globoka resnoba, pa neki ponos, da so žrtvovale svoje drage za Francijo. V salonu neke vdove, ki je izgubila edinega sina, sem videl njegovo sliko in na okviru pomenljiv napis: Ljudje ginejo, Francija pa ostane. Vsi tisti, ki so zanjo padli, tvorijo žarke v siju okoli njene glave.

Po cerkvah so povsod zastave zveznih držav, ter se zelo veliko moli za padle junake in opravljajo za njih slovesna opravila.

Trpka bolest pa obvlada Slovence, če pomisli na naše padle junake. Prisiljeni so bili iti v smrt za ničvredne vsenemske cilje: Berlin—Bagdad in ko so se ti lopovski načrti izjalovili ter nam je posijalo solnce svobode, dvignil se je izza plota zavratni sovražnik Italijan, ki nam ne privoščiti te dobrote!

Po pariških ulicah srečavaš vse polno angleškega vojaštva. Snažno so opravljeni, vedejo se resno in pozna se jim, da se jim ne godi slabo.

V Parizu je silno razvit promet z avtomobili. Nepregledne vrste švigajo po ulicah zlasti proti večeru. Le s težavo človek prekorači ulico. Vsled tega pa tudi cel Pariz smrdi po bencinu, zdi se mi, da so mi možgani že čisto prepojeni s tem smrdljivcem.

3.

Če bi kakega Dunajčana ali Gradčana postavil v pariške ulice, to bi se mu sline cedile! Pri pekih izložbena okna polna belega belega kruha in sianstnih kolačev, pri mesarijih visijo čeli voli, dasi za govejo meso gre tudi tu nekoliko bolj tesno, a tem več se užiiva ovčjega mesa. Perutnine in divjačine na zbiru. V drugih oknih vidiš vse polno kave, pri nekaterih trgovinah jo kar na ulici žgejo in meljejo. Riža in južnega sadja kolikor hočeš. Kako nespametna je bila nemška nakanā, s podmorskimi čolni izstradati zavezniške države! Sicer so tudi tukaj krušne in gladkorne karte, tudi mi smo si jih morali oskrbeti. Razlika je le ta, da tukaj tudi dobiš, do česar ti daje karta pravico, pri nas pa si se moral srečnega

Slovenci imamo razne Podvine, Vineze, Vimpolje, pa tudi Vinperk (pri Polzeli, zastavlja Savinjsko dol.). Dalje Limberk in Lemberk in Limbarska gora. Slu-tim, da je lim isto kot vin. Potem bi Vinperk ali pa Limberk pomenil toliko kot mejni hrib. Poznam Limberk, ki ni drugega kot z gozdom poraščen in zelo strm breg malega potoka. Vendar pa moram omeniti, da poznam tudi kraj Podvine, ki leži ravno pod vinskimi goricami. Mislim pa, da z vinom ta beseda nima stika.

No, in Marberk? Mar, Mor, Moravce. Ali je to nemškega izvora? Poznam več slovenskih kmetov v popolnoma slovenskih krajih, ki se jim pravi po domače Mor in Mori. Kaj ta beseda pomeni, pa ne vem. Morda razloži kdo drug. Morebiti pa bo isti prvotni pomen kot v nemški besedi Mark, t. j., mejna ali krajna pokrajina, Mor = mejni ali skrajni posesnik. Tedaj bi bilo Marberk isto kot mejni breg.

Zanimivo je, kako Korošec različno izgovarja zloženke z berk. Grem v Traberker, Pliberker, Vernberk, tako da se sliši k le polglasno, kakor da bi se pogoltnil. Izgovarja pa tudi kot prh, n. pr. na Homprh, na Važenprh. Na Telenberk izgovarjajo kot bi rekel na Telmvrh ali Telmbrh, tako da sem že domneval, ali ni morebiti končna beseda le vrh, telm pa pokvarjen dolnji, in bi se glasilo pravilno: Dolnji vrh, kar bi se sicer dotični pod vrhom ležeči ravnici lepo prilagalo. Moglo bi pa tudi biti Dolnji breg, ker Korošec izgovarja breg tudi kot breh. Na vprašanje pa: Kje? odgovori Korošec: V Pliberc(i), Traber(i), pa: na Homperz(i), Važenperz(i), na Telmbrz(i), Telmvrz(i), ali Telmrs(i). Torej je včasih končnica c, včasih pa z ali s. Ravno to dejstvo pa je le

biti, če so te obdarovali le s kartami. Če potrebuješ obleko, lahko stopiš v prvo trgovino in dobiš na izbiro. Za kakih 300 frankov že dobiš celotno, čisto lepo opravo. Če si si obrusil podplate, ti trgovine ponujajo obutala. Kolikor ga hočeš, par soljev dobiš za 80-70 frankov.

Blago je pa večinoma angleško in ameriško. Angleški in ameriški tovarnarji so poštno o-skubili francoskega petelina.

Draginja je precejšnja, a v primeri z našimi razmerami ne prehuda. Seveda ne smemo primerjati francoskega denarja z našimi kronami. Neka gospa mi je tožila, da je kava silno draga — 9 frankov 1 kg. Potolažil sem jo, da je to malenkost, ko so pri nas plačevali celo po 200 K 1 kg, pa je še ni bilo dobiti. Zlasti na luksus je tukaj navrženo doplačilo. Tudi prav.

Pismo iz Slatine.

3. majnika 1919.

Veseli smo sedaj Slatine, ker je postala naša. Veseli smo, ker je pravi biser naše zemlje, svetovno znano kopališče, kamor so že pred vojno zahajali posebno radi gostje iz vseh jugoslovanskih dežel. Sem sta prihajala Strossmayer in naš sedanji regent Aleksander; srbski kralj Milan pa je bil tukaj celo rojen.

Nemški napisi se začetkom novembra naglo izginili. Slovenskih še žal ni veliko; treba bi bilo poskrbeti, da se prikažejo povsod vsaj do dne 15. t. m., ko se začne sezona; občina in šola pa sta že slovenski.

Nekateri dogodki pa morajo vsakega domoljuba navdajati s pomisleki in skrbjo. Vlada je razpisala po zimi veliko obrtniških prostorov in služb. Prosilcev je bilo baje 132. Najemnike so potrdili večinoma stare, ker je težko najti primerne človeka v teh negotovih časih in ker je vsaka pogodba veljavna le za eno leto. Nato je pa dal nekdo oster članek menda v „Jugoslavijo“ proti temu sklepu; bil je to pač kak zavrnjen prosilec, Vlada se je takoj ustrašila tega „glasu iz ljudstva“ ter je razpisala prostore na novo. Zdaj pa novih prosilcev ni bilo, prejšnji pa so bili užaljeni, da je vlada razdrila pogodbo. In tako trpi vlada škodo na ugledu, država pa na denarju, ker najemniki nočejo plačati, kar so prvič obljubili.

Neugodno je to, da na Slatini sami skoraj ni bilo Slovencev. Novodošli g. ravnatelj, nadučitelj in nadpoštar ter drugi pa razmer ne poznajo. Poleg tega ima besedo le še g. okrajni glavar, potem pa gospa Druškovič in g. Kušec, ki stanuje v državni hiši in nihče ne ve zakaj.

Dokler se novi ravnatelj ne uživi tukaj, ostane še prejšnji, dr. Mulli, Nemeč, a privičen mož, pač eden najboljših uradnikov, kar nam jih je dala bivša avstrijska uprava. Njemu ob strani stoji svetovnik in kuratorij. A slednjega nihče ne vpraša za svet, ali pa mnogo prepozno. Naše mnenje je, da naj ta svetovnik razpusti, predrugačijo, ali pa naj sam odstopi, če nima ničesar govoriti.

Kopališče Slatina je veliko podjetje; gre za stotisoče, če ne za milijone. Mi smo že enkrat hoteli izraziti svoje pomisleke in smo v decembru poslali članek „Slovenec“, a ni bil priobčen. Med našim prebivalstvom je splošno mnenje, da je gospodarstvo na Slatini močno zavoženo.

Sluši se, da so štajerčijanci izumrli. Pa to ni popolnoma res. Kdor bi jih še rad videl, naj pride k nam pogledat. Čisto stari so ostali, le drugo ime so si dali; imenujejo se socialni demokrati. Pa kaj je to socialni demokrat, tega izmed „zapisanih“ ne ve skoro nobeden. Njihovi odborniki so vsi dobro znani nemškutarji. Po okolici trosijo vznemirljive vesti in govorijo le o blaženi Nemški Avstriji. Njihov voditelj noče dati sina v slovensko šolo; 1. majnika peli so nemške pesmi. Pravijo, da so proti vojaštvu, pa šuntajo delavstvo, da bi posnemalo vzgled ruskih boljševikov. Pravijo, da niso sovražniki kmeta, pa bi mu radi vzeli rodno grudo. Pravijo, da so prijatelji delavca, a delavca delajo le nezadovoljnega in njihovi voditelji sploh delavci niso. Pravijo, da niso proti veri, pa drugega ne delajo, kakor da napadajo vero, duhovnike in vse tiste, ki hodijo v cerkev.

Kmetie in delavci rogaškega okraja; Socialni demokrati so lažnivi preroki! Pustite jih, še ne ozrite se za njimi! Vsak naš kmet že ima svoje društvo in to je Slovenska Kmečka Zveza. Delavci, vi pa pristopite k Jugoslovanski Strokovni Zvezi, ki se nora ustanoviti v kratkem! Vi ste delavci, pa kršćanski, ne socialdemokratski!

Prvi maj v Šaleški dolini.

2. majnika 1919.

Skrbno so pripravili socialni demokrati vse potrebno, da bi obhajali 1. maj prvokrat nadvse slovensko. Postavili so do 35 mlajev in kupili so novo rdečo zastavo. Veselo pričakovanje bi bilo vendar skoraj uničeno. Skoraj med prve slavnostne strele je zagrmel grom in je obenem švignil blisk čez nebo v znamenje, da more roka božja, ki vodi nebeske moči, uničiti vse priprave. A Bog je mislil na poštene ljudi in jim je dal dne 1. maja lepo vreme, da so zamogli po tolikem deževju delati, z deževjem ne mara spreobračati demokratov. Da pa ne bodo mogli reči: Socialisti smo izprosili tako vreme, je treba omeniti, da niso nič molili med svojo „procesijo“, ki je hodila iz rudnika v Šoštanj in od tam v Velenje.

Nič bi ne imel nikdo zoper slavnost, če bi jo slavili za se, udeležil je pa marsikdo nasilnost, s katero so silili k udeležbi nje, ki niso pri stranki, njih nastop zoper vero in verni kmečki stan. Dobro, da to vemo in si bomo vse zapomnili, da bomo primerno ravnali v odločilnem boju. Pokazala se je vsa onemoglost rudniškega uradništva, ki se je pustilo voditi semintja v sprevidu, in vsa nezmožnost velenjske in šoštanjke gospode, ki ni mogla ubraniti, da se ne bi šopirili njih nasprotniki v njih ulicah in trgih. Niti enega društva si ne morejo ustanoviti, koder bi se združili in branili. Seveda, prej so se radovali oblastne nemškutarije v svoji sredi, sedaj pa vdano pričakujejo, da bo delavčeva roka zavijetela bič in... A kaj to! Šoštanjčani so ljubitelji slovenski, kar je bilo isti dan, nič ne de, če ni v vsem uzajala, velenjski mesarji in gostilničarji pa so nestrpo pričakovali odjemalcev drugega mesa. Več poguma in vso zavednost so pokazali številni delavci, ki se niso udali grožnjam in so pri slavnosti izostali ter kmečki posestniki iz Družmirja in Saleka, ki so znatno omejili stavljenje mlajev v svojih vaseh. V Saleku so celo postavili mlaje s katoliškimi znamenji. Ti dejstvi kažeta, s kolikim veseljem bi se kmečko ljudstvo v Šaleški dolini pridružilo SKZ, ki dela v njih duhu, ako bi le vstali v njega sredi voditelji k delu združevanja. Slabo sta se obnesla ta dan neki gospod iz Smartna, ki je vzbudil veliko nevolje med kmečkim prebivalstvom vse doline, ker je prispeval v preplačenosti pobirajočim voditeljem socialistov 20 K. in velenjski župan kot izvoljen zastopnik ljudstva. Svojo nezadovoljnost kaže ljudstvo v govoricah, da se je županskemu stolu ta dan zlo mila prva noga, druga se bo ob volitvah, kjer mora priti v roke kmeta, ki bo znal bolje na njem sedeti.

Prvi maj v Trbovljah

Po velikem gromenju je bilo malo pohlevnega dežja. „Narodni“ gospod Sitter si je dal sicer postaviti svoj govorniški stolec prav pred cerkvijo, kjer pa ni govoril o veri ali o sv. zakonu, ampak je povedal „dragemu“ proletarijatu, da še ni tu čas, ko bi on neomejeno gospodaril v Trbovljah, ker delavec trpin se še ni dal toliko nahujskati, da bi vrgel iz delavnice sodelavca, ki slučajno ne veruje v Sitterjev evangelij. Tudi ne vemo, kako so se počutili socialisti v senci trobojnic, ki so vihrale iz župnišča in cerkvenega stolpa, ker sami so strgali slovensko trobojnico iz maja, kamor so jo hoteli izobesiti nekateri soargi, ki še niso pozabili, da jih je rodila — slovenska mati in jim Jugoslavija daje delo in življenje. Svoboda na dan!

Zapadne meje in bodoči položaj Jugoslavije.

„Slovenski Narod“ poroča z dne 7. maaja: Naziranje merodajnih angleških krogov v jadranskem konfliktu precizira od vlade inspiriran članek v listu „Rew Europe“, kakor sledi: Razlike med stališči so zadnji spopad med nasprotujočimi se načeli, ki so postavili konferenco pred izbiro med staro in novo diplomacijo. Položaj pač sili h kompromisu, čegar točke so sledeče: 1. Gorica, Trst in Pulj pripadeta Italiji, Reka in Dalmacija Jugoslaviji. 2. Za varstvo ugleda Italije so mogoča razna pota, za njeno sigurnost je pa neobhodno potrebno, da dobi Italija nasproti Nemčiji za mejo črto Brennerja, čeprav pomeni ta črta pregreho proti načelu narodnosti in mogoče vir bodočih konfliktov. Italija dobi razen tega linijo Julijskih Alp s prelazi in železniškimi zvezami, ki v londonskem paktu niso omenjene. 3. Italija dobi zgodovinsko mejno črto v Istri zapadno Raše. 4. Reka se proklamira za svobodno in avtonomno mesto, z lastno jurisdikcijo in zastavo, toda v okvirju jugoslovanskega zakona in teritorialne suverenosti. Enako avtonomijo dobi Zader. 6. Vse narodnostne manjšine, jugoslovanske in italijanske, dobe recipročna jezikovna prava pod garancijo zveze narodov. 7. Italija dobi vse bivše avstro-ogrsko vojno brodovje. Pravični del bivšega avstro-ogrškega trgovčevja se odkaže Jugoslaviji. 8. Porušijo se vse utrdbe od Soče do Bojane. Vojaško se nevtralizira obala in Jugoslaviji naloži Zveza narodov, da ne sme Jugoslavija razven onega minimuma vojnih ladij, ki so potrebne za obrambo obale, graditi nobenih novih vojnih ladij. 9. Italija dobi otoka Mali Lošinj in Vis. Lošinj ima braniti Pulj in zabranjevati eventualni jugoslovanski pomorski izpad iz Kvarnera. Vis je pa ključ za strateško pozicijo med otočjem in dalmatinsko obalo

Koroška.

Boji na Koroškem so končani, orožje počiva. Bil se je boj krivice in nasilja proti pravici in zmaga je žalibog krivica: Skoro vsa Koroška je za sedaj izgubljena, a ni izgubljena za vedno.

Kako je prišlo do bojev? Nemške tolpe so brez obzirno divjale v slovenskem delu Koroške, ki je zasedeno po Nemcih, odvzemale so pri kmetih vse, kar se je dalo. Ropale so povsod, kamor so prišle. Ljudstvo je postalo vznemirjeno in se je v mnogih krajih uprlo nemškemu nasilju. Prihajala so odposlanstva prosit naše vojaštvo pomoči. In tako je prišlo do znane „ofenzive“ koncem aprila, ki je žal popolnoma nesrečila.

Vprašamo se: Kdo je zakrivil, oziroma povzročil slovensko „ofenzivo“? Na vsak način zahtevamo, da se oela zadeva natančno preišče in krivice eksemplarično kaznuje. Stiri točke pa so že danes jasne: Neodgovorni činitelji so kar na slepo srečo pričeli z ofenzivo proti dobroprilavljenu „sovražniku“. Vojaško smo bili slabi. Kaj pa pomeni 2800 mož na fronti, ki je raztegnjena od Sp. Dravograda do Področel? S tako skromnimi četami bi si še general Maister ne drznil napadati Nemce, ki so šteli okoli 10.000 mož dobro oborožene in za boj pripravljene in navdušene vojske. Naši niso imeli skoro nobenih rezerv. Oni činitelji, ki so pričeli z „ofenzivo“ ob koncu aprila, so bili absolutno neorientirani o moči in sili sovražnih čet. Naša špionaža je pod vso kritiko. Nasprotno pa imajo Nemci špionažo, ki izborno funkcionira. Tako je n. pr. dokazano, da so Nemci v Velikovecu in okolici natanko po vsakem strelu iz nemškega topa vedeli, za koliko je nemški top zgrešil svoj cilj in so takoj s posebnimi znamenji in po glasnikih, ki so se celo lahko svobodno kretali med našo in sovražno črto, naznanjali Nemcem naše gibanje.

Ena kardinalnih napak na Koroškem pa je bila, ker se merodajni činitelji, posebno vojaški, niso pravni brigali za mnenje naših koroških rodoljubov in niti niso marali slišati nasvetov teh mož, ki so bili že izkušeni v koroškem narodnem boju. Odlični koroški begunci pripovedujejo, da so zahtevali od vojaških civilnih oblasti, naj napravijo konec rogovljenjem nemških glavačev. Nemoteno so namreč ti ljudje s vozarili iz Celovca v Velikovec in narobe. Slovenska popustljivost je tukaj največ zakrivila. „Če smo opozarjali vodilne vojaške ali civilne oblasti, da se Nemci na nekaj pripravljajo in da bo treba vodilne hujšakače zapreti ali pa izgnati, se nam je vse posmehovalo, češ: E, kako ste strahopetni! Velikovec ne more nikdar pasti. In ko smo opozorili vojaške činitelje, da je treba Nemcem in nemčurjem odvzeti orožje, so se še mladi gospode norčevali iz nas. In dne 2. maja je bil v Velikovecu vsak nemški fantalin oborožen in je streljal iz zasede na Slovence.“ Tako pripoveduje koroški rodoljub-begunec.

Slovenska lahkomišelnost in popustljivost je predvsem zakrivila koroški polom. In potem tisto upray žalostno koketiranje Slovencev z Nemci in Nemkami! So med Slovenci ljudje, ki se ne čutijo drugače srečne, če niso v družbi hčerke matere Germanije in velikih Tevtonov. To je tisto prokletstvo na našem rodu. Če tudi imamo slovensko družbo, a „lepše in bolj nobel“ je, če se gibljemo v družbi germanskih devojk.

To so stvarji, ki smo jih morali zapisati. Res je, da so se Nemci pripravljali že meseci in meseci in da so dobili izdatno pomoč od Lahov, iz Tirolske, Štajerske, Solnograda in Dunaja. Res tudi je, da so neprestano vozili orožje in municijo na Koroško ter so oborožili slehernega gorskega pastirja za boj proti Slovincem. A gotovo je, da bi nikdar ne bilo prišlo do takega poloma, če bi imeli na vseh koroških vodilnih mestih res pravilne ljudi.

Vršijo se preiskave, kje je krivda koroške nesreče. Zahtevamo, naj se vrši ta preiskava strogo, brez ozira na levo in desno. Da se more preiskava res vršiti nepristransko, zahtevamo, naj se takoj skliče v Ljubljano pokrajinski zbor, ki naj izvoli posebni odsek vseh slovenskih strank, kateremu se mora dati ves tozadevni material v roke. Kako enostransko preiskovanje „radi lepšega“ odklanjamo. Z vso odločnostjo in s povdarkom odvracamo tudi sumničenje naših domačih političnih nasprotnikov, ki namigavajo, češ: VLS je kriva dogodkov na Koroškem. Popolnoma se strinjamo v tem oziru z izjavo izvrševalnega odbora VLS v Ljubljani v sili dne 7. t. m.: „Ker so se v javnosti delale za dogodke na Koroškem odgovorne posamezne politične stranke, izjavlja izvrševalni odbor VLS, da smatra domnevo, kakor bi mogla biti katera stranka za vojaške dogodke odgovorna, za brezmiselno. V današnji seji je vzela poročilo svojega člana dr. Janka Brejca na znanje ter izjavlja hkrati, da tudi ne vidi nobenega razloga, vsled katerega bi se moglo govoriti o krivdi deželne vlade v tej zadevi. V. L. S. se izjavlja solidarno s svojimi trpečimi brati na Koroškem in pa nujno pozivlja ves narod k edinstvu.“ — VLS je poslala spricho katastrofe na Koroškem bretjave ministrskemu podpredsedniku dr. Korošču, ministrskemu predsedniku Stojanu Protiču in prestolonasledniku Aleksandru.

Po padcu Velikovca so Nemci nagloma prodirali proti jugu, tako da sta dne 6. t. m. zvečer bila že tudi Guštanj in Sp. Dravograd v nemških rokah. Tudi pri Področel in Ljubelju so Nemci prišli do deželne meje. V bojih za Guštanj je padel znani slovenski junak, nadporočnik Malgaj, doma od Sv. Jurija ob južni žel.

Čez štajersko mejo Nemci nesmejo. Koroški Nemci sploh nimajo na Štajerskem nič iskati, štajerske Nemce pa veže znana demarkacijska pogodba. Če bi udrle koroške nemške čete na Štajersko, bo posegla ententa s svojim vojaštvom vmes. Prodiranje Nemcev je torej ustavljeno. Za Maribor in naše obmejne kraje ni nobene nevarnosti.

Podpisu le državno posojilo.

Politične vesti

Dr. Korošec in cilji Ljudske Stranke. Dne 5. maja se je vrnil ministrijski podpredsednik dr. Korošec s svojega potovanja po Bosni, Hercegovini in Dalmaciji nazaj v Beograd. V omenjenih deželah je bil sprejet z velikim navdušenjem. Na ustanovnih sestankih Ljudske Stranke v Splitu in v Sarajevu je govoril o ciljih Ljudske Stranke. Njegova izvajanja so našla povsod navdušen odmev, kar označuje tudi dejstvo, da utegne piti še celo do skupnega delovanja katoliških Hrvatov in muslimanov v beogradske zbornice.

Narodno predstavništvo v Beogradu. Prva seja državnih poslancev po velikonočnih počitnicah se je vršila v torek, dne 6. maja. Seja je bila le formalna in je trajala komaj pol ure; sploh se ni spuščala v stvarne razprave, ker velik del poslancev vsled slabih prometnih razmer ni mogel pravočasno dospeti v Beograd.

Država SHS uradno priznana. Veliki zavezniki so uradno priznali pooblastila naših delegatov za veljavna, tako da podpišejo mirovno pogodbo kot poblaščenci kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. S tem je stvarno izrečeno priznanje države.

Antanta bo prisilila Nemčijo, da podpiše mir. Antanta je odredila velike vojaške priprave za slučaj, da Nemci ne bi hoteli podpisati mirovne pogodbe. Na postaji v Versaillesu je pripravljen poseben vlak, bi bo takoj odpeljal nemške mirovne delegate, ako ne bi hoteli podpisati pogodbe. Ob enem bodo proglasili konec premirja. Armada zmagovitega maršala Focha bo prodrla 30 km daleč in zasedla Frankobrod ob Menu. Ob Renu so postavljene dolge vrste vagonov, lokomotiv in tovarnih avtomobilov. Kakor trdijo vojaški krogi, bo trajalo prodiranje tri in pol ure. Nemčija bo nato dobila sedemdneven rok, nato bo armada eventualno znova prodirala. Pariški vladni krogi so preverjeni, da bo Nemčija naposled podpisala mirovno pogodbo. Tudi mi radi verjamemo, da se bo Nemčija slednjič morala udati v svojo usodo, toda kako dolgo bo trajal tak mir, je drugo vprašanje. Je še pač res vedno veljala stara prislovica: »Vae victis« — Gorje premagancem!

Delegati Nemške Avstrije za pariško konferenco. Za delegate Nemške Avstrije za pariško mirovno konferenco je bilo izvoljenih 25 delegatov kot zastopniki vlade ter 5 zastopnikov nemško avstrijskega časopisja.

Wilsonov povratak v Ameriko. Po poročilih iz Ženeve zapusti Wilson dne 25. maja Evropo, ker bo prisostoval ameriškemu kongresu, ki bo sklican na 1. junija. Do 25. maja bodo torej rešena vsa vprašanja mirovnih pogodb.

Odškodnina Belgiji. Listi prinašajo poročila, da so Belgiji priznali nastopno odškodnino: 1. Dve in pol milijarde frankov v zlatu, ki jih mora Nemčija plačati v dveh letih. 2. Anuliranje belgijskih vojnih dolgov na francoskem, angleškem in v Ameriki. 3. Dobavo 3 milijonov ton premoga na leto do skupne vrednosti 20 milijonov funtov sterlingov, ki ga mora dati Nemčija za dobo 10 let. 4. Takojšnje vrnitev industrijskega materiala, konj in drugih voznihih živali, ki jih je Nemčija pobrala. 5. Zastopstvo v najvišjem gospodarskem svetu. 6. Podpiranje belgijske zahteve, da aliranci revidirajo pogodbo od leta 1839. 7. Dovoljenje, da sme Belgija z Luksenburško skleniti carinsko unijo. 8. Razpis ljudskega glasovanja, ki se mora izvršiti tekom šestih mesecev o pripadnosti okrožij Balmedy, Eupen, Moresnet in Herzogenwalde.

Mesto Monakovo v razvalinah. V mnogih mestih v Nemčiji so se vršili srditi boji med Spartakovci in med vladnimi četami. Dne 7. maja je padla zadnja trdnjava Spartakovcev mesto Monakovo na Bavarskem. Poulični boji so bili strahoviti. V teh bojih je bilo ranjenih okrog 800 in mrtvih 170 oseb. Monakovo je napol porušeno. Škoda znaša četrtilijarde mark.

Tedenske novice

Obisk. V četrtek, dne 8. maja je obiskal našega knezoškofa angleški pisatelj Mr. Henry Baeleyn — francoski major g. dr. Reverdy pa mu je poslal šest velikih, krasnih akvarelnih slik in poseben zvezek ilustracij, predstavljajočih znamenite osebe, kraje in dogodke iz časa svetovne vojne. Obiskala sta ga tudi gospoda dr. Jos. Ujčić, ravnatelj v dunajskem Avguštinju in Oskar Pahor, škofijski tajnik v Trstu.

Dragocen dar. Ob priliki godu poveljnika francoske misije v Mariboru g. majorja dr. Reverdyja je izročilo uredništvo »Strazec«, »Slov. Gospodarja« in »Malih novic« temu prijatelju našega naroda tri znanstvene knjige, za katere se je g. major izkreno zahvalil. Ob enem z zahvalo je poslal tudi uredništvu imenovanih listov deset velikih, krasnih akvarelnih slik ki predstavljajo imenitne francoske osebe (n. pr. Cernenceau, generala Focha), kraje in dogodke iz časa nemškega barbarizma na francoskem ozemlju. G. major u izrekamo na tem mestu prisrčno hvalo za dragocen dar. — Ured. »Strazec«, »Slov. Gospodarja« in »Malih Novic«.

Osebna vest. Dr. Alojzij Javan, ki je bil pred vojsko koncipijent pri dr. Leskovarju v Mariboru, se je vrnil iz italijanskega vjetništva in je zopet nastopil svojo službo pri dr. Leskovarju. Pisarna dr. Josip Leskovarja se nahaja v hiši Koroška ul. št. 1 (blizu Cirilove tiskarne).

Jugoslovanska misijunska provincija. Javimo prečastiti duhovčini in ljudstvu, da se je osnovala jugoslovanska provincija misijonarjev sv. Vincencija Paveljskega (Lazaristov). Vodstvo je poverjeno preč. g. Franc Javšovecu, ki se je že oreselil v ljubljansko misijonsko hišo, Tabor 12. V Marijinem domu v Ljubljani, Slomšekova ulica, je pripravljen tudi novicijant za usmiljenke, ki istotako dobijo svojo provincijo. Radi nedostatnega stika z generalnimi predstojniki ločitev od Gradca še ni dovršena. Vendar prosimo preč. g. dušne pastirje, da se v zadevi poklicev k usmiljenkam obračajo na Predstojništvo misijonske hiše v Ljubljani, trg Tabor 12. — Predstojništvo misijonske hiše Sv. Jožef, Celje, Leopold Šmid.

Izlet bivših graških Slovencev k Sv. Urbanu. Sv. Urban nad Kamnico, 595 m visok, 319 m nad Mariborom, je izmed nižjih razglednih točk Slovanstva skoraj najlepša. Celi Srednji Štajer, Murško in Dravsko polje do hribov, ki jih obmejuje, se odpira očem, najlepše pa se kažejo pogledu Slovenske gorice, kras Štajerske dežele, dokler se ne izgube v ogrski ravani. Pot k Sv. Urbanu ni težavna, srednji pešci potrebujejo dobro poldruge uro na vrh iz Maribora po Urbanski cesti, kjer se krene malo za opekarno na desno. Tje napravimo bivši graški Slovenci, katere so vojne razmere prignale v Maribor, v nedeljo, dne 18. majnika, naš majniški izlet. Zbirališče je vežbališče, tam kjer se strne Samostanska ulica z Urbansko cesto, in sicer do 7. ure zjutraj. Po prihodu k Sv. Urbanu je sv. maša, pri kateri bo popeval moški pevski zbor, ki bo tudi pozneje skrbel za potrebno zabavo. Svetuje se, da se potrebna jedila vzamejo seboj, akoravno bo bržčas tudi zgoraj za to nekoliko preskrbljeno. Ob slabem vremenu se preloži izlet na poznejši čas. Priznana solidarnost bivših graških Slovencev v Mariboru se bo gotovo tudi pri tem izletu pokazala v najlepši luči. Sicer pa so tudi drugi Slovenci, ki se hočejo tega izleta vdeležiti, prisrčno pozdravljeni. Toraj na svidenje pri Sv. Urbanu dne 18. majnika!

Dražbeni oklic. V četrtek, dne 15. maja ob 8. uri predpoldne se vrši na Stolnem trgu števil. 20 v Mariboru sodnijska dražba hišne oprave, obleke, perila itd. po rajnem stolnem vikarju Francu Simončiču.

Izpremembe v učiteljskem osebju. Simon Petrovič, učitelj pri Sv. Miklavžu nad Laškim, je začasno premeščen za učitelja na Ljubečno; Franc Srebrnič, začasni učitelj na okolišk šoli v Celju, je začasno premeščen za učitelja na trirazrednico na Teharjih. Mihael Vauhnik, nadučitelj pri Sv. Marku niže Ptuj, je začasno nameščen za nadučitelja na ljudski šoli v Hočah in Cirila Weleja, učiteljica pri Novi Štifti pri Gornjemgradu, je začasno nameščen na šestrazrednici v Središču. — Iz šolske službe je odpuščen Hugon Gedliczka, začasni učitelj na nemški ljudski šoli v Ormožu.

Cvetlični dan v Mariboru preložen. Vsled nastalih razmer je cvetlični dan v Mariboru preložen. Kdaj se bo vršil, se bo pravočasno naznanilo. Preložena je tudi akademska veselica.

Ruška koča se bo otvorila proti koncu tega meseca in to zaradi popravil vsled poškodbe tatinskih vlomilcev po zimi. Podravska podružnica SPD kot lastnica Ruške koče in Planinske opečane, in druge osebe ki hočejo dalje bivati v njenih zavetiščih, da se morajo v to svrhu že zdaj oglasiti, povedati natanko čas, kdaj hočejo v zavetišču bivati, število sob in pogelj ter poslati naprej približno dve tretini stanarine. Postelja stane dnevno 4 K. Ker društvo ne ve, kje so raztrošeni njegovi bivši člani, prosí, da se sami javijo predsedniku ali g. Francu Pišek, posejilniškemu tajniku v Mariboru, Narodni dom. Udnina

znaša 6 K, ustanovnina 100 K. Društveni odbor po pravilih ni dolžan sprejeti vsake prijavljene osebe, da se ji ne vrinejo neljubi elementi. Občni zbor se bo vršil koncem maja, kar se bo še razglasilo. — Načelstvo.

Razpis notarskih mest. Notarska mesta v Konjicah, Laškem trgu, Marbregu, Mariboru, Pliberku, Rogatcu in Slovenjgradcu so razpisana. Prošnje je vlagati na notarsko zbornico v Celju do 24. maja.

Za izvrševanje notarskih poslov s 1. majem poverjeni notarji. Deželna vlada za Zlovenije je za nadaljnje izvrševanje notarskih poslov poverila sledeče notarje: Dr. Josip Barle v Kozjem, Lovro Baš v Celju, Kazimir Bratkovič v Ptuj, Juri Dtlčiček v v Celju, Avgust Drukar v Gornjemgradu, dr. Franc Firbas v Mariboru, Mihael Jezovšek na Vranskem Ivan Kolenc v Slovenski Bistrici, Mihael Korber v Sevnici, Vekoslav Krajnc v Šmarju pri Jelšah, Hinko Pokun v Gornji Radgoni, Franc Strafella v Ptuj in dr. Franc Strelec v Ormožu.

Porotno sodišče. Za drugo redno porotno zasedanje porotnega sodišča v Mariboru so imenovani: Za predsednika: Višji deželnosodni svetnik in vodja okrožnega sodišča Tomaž Cajnkar, za namestnike višji deželnosodni svetnik Ant. Levec, višji deželnosodni svetnik Anton Ravnihar in deželnosodni svetnik dr. Karel Kočevar. Pri okrožnem sodišču v Celju: Za predsednika: Predsednik okrožnega sodišča dr. Josip Kotnik; za namestnike: višji deželnosodni svetnik dr. Miroslav Bračić, deželnosodni svetnik Henrik Stepančič in deželnosodni svetnik Ivan Premščak.

Razpust okrajne bolniške blagajne. Okrajni bolniški blagajni v Slovenski Bistrici in Št. Lenartu pri Mariboru sta se razpustili, njiju člani pa so se priključili okrajni bolniški blagajni v Mariboru.

Novi gerenti in prisedniki občinskih gerentom. Za občinskega gerenta v Gornji Vižingi je imenovan Simon Ternik, posestnik v Gornji Vižingi, namesto obolelega gerenta Francu Modregu; za prisednike so imenovani: Franc Vresnig, Miha Kolar in Marko Kos, vsi trije posestniki v Gornji Vižingi. — Za občinskega gerenta v Oselju (okr. Maribor) je imenovan Štefan Verbek, posestnik v Oselju, namesto odstopivšega Martina Kresnika. — Za prisednika občinskemu gerentu v Slovenski Bistrici je imenovan Mihael Schwarz, davčni upravitelj istotam in za prisednike občinskemu gerentu v Ogljensaku Anton Keršič, Ivan Koban in Vincenc Oza, vsi posestniki na Ogljensaku.

Zdravnikom. Južna železnica razpisuje s 1. junijem t. l. službo železniškega zdravnika v Poljčanah. Kompetenti, ki morajo biti zdravniki vsega zdravilstva in fizično sposobni za službovanje, naj v prošnjah navedejo, ako imajo že kako stalno mesto ter podajo izjavo, da bi v bodoče poleg železniške službe sprejeli kako drugo stalno mesto le s privoljenjem južne železnice; priložiti je treba krstni list, domovinski list, curriculum vitae s spričevali o študijah in dosedanjem službovanju. Nasloviti se morajo prošnje na administrativno ravnateljstvo na Dunaju ter oddati oziroma poslati do 5. majnika t. l. personalnem oddelku obratnega nadzorništva južne železnice v Ljubljani (Vojaška ulica). Sanitetni okoliš železniškega zdravnika v Poljčanah obsega progo od čuvajnice št. 462 do čuvajnice št. 479. Letna plača znaša 636 K. Obratno nadzorništvo v Ljubljani daje vsa nadaljna pojasnila.

Domovi za invalide. Ministrijski svet v Beogradu je sklenil, da se ustanovijo za invalide v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu. Ti domovi bodo ustanovljeni po angleškem vzoru, sprejeti v nje pa bodo invalidi iz vseh delov Jugoslavije.

Prevoz manufakturnega blaga in sukanca v kraje ob demarkacijski črti. Ker se z manufakturnim blagom in sukancom vrše ob demarkacijski črti proti Nemški Avstriji velike zlorabe, je deželna vlada v Ljubljani odredila, da je prevoz omenjenega blaga v kraje ob demarkacijski črti proti Nemški Avstriji bodisi po pošti ali železnici dovoljen le, če izda prevozno dovolilo »Centralna uprava trgovački promet sa inostranstvom v Beogradu, podružnica Ljubljana« (prej prehodnogospodarski urad).

Privilegirana trgovska agencija naše države v Marseillu poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se je po petmesečnem delovanju popolnoma organizirala ter more staviti najugodnejše ponudbe v kolonijalnem in manufakturnem blagu iz Francije, francoskih kolonij, Španije, Egipta, Holandske in iz Manchesterja, dalje v papirju in pisalnih potrebščinah iz Anglije in Amerike ter v vseh drugih dnevnihih potrebščinah. Imenovana agencija je otvorila tudi svojo podružnico v Bar-

celoni ter ji je s tem možnost dana podpirati trgovske odnose s Španijo. Zbornica je prejela od te agencije tudi poročilo o cenah na zapadnih evropskih tržiščih glede kave, stadkorja, riža, sočivja in južnega sadja, olja, mila, sveč in kausične sode. To poročilo je interesantom v zbornični pisarni na vpogled.

Slovensko učiteljstvo v Ptuj. V Ptuj so z ozirom na potrebe narodnega šolstva začasno nameščeni na dekliški meščanski šoli: Irma Scheligo, učiteljica v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, za ravnateljico in Marija Voršič, učiteljica v Zavrču, za strokovno učiteljico; na slovenski mešani ljudski šoli: Ivan Klemenčič, učitelj na Ptujski gori za nadučitelja; Mrko Majcen, učitelj pri Sv. Urbanu v Slov. gor., za učitelja; Viktorina Fiere, učiteljica v Letušu ter Filomena Gorup, učiteljica na Polenškaku, za učiteljice in Janju Šegula, bivša učiteljica pri Sv. Marku, za začasno učiteljico; na nemški mešani šoli: Josip Gorup, nadučitelj na Polenškaku, za nadučitelja; Franc Šegula, nadučitelj pri Sv. Lenartu nad Laškimi trgovi za učitelja; Alojzija Kocmut, učiteljica v Središču, za učiteljico in Marija Jurman, namestna učiteljica v Ljubljani za začasno učiteljico.

Odslovitvev nemškega učiteljstva v Ptuj. Višji šolski svet je odpustil iz šolske službe na javnih ljudskih šolah in meščanskih šolah v ozemlju deželne vlade v Ljubljani: 1. Antona Kern, ravnateljica; 2. Ana Kaschowitz, strokovno učiteljico; 3. E. Danko, strokovno učiteljico; 4. Amalijo Heiss, strokovno učiteljico; 5. Viljemino Struki, učiteljico ročnih del, vsi na dekliški meščanski šoli v Ptuj; 6. Marijo pl. Strohbach, učiteljico; 7. Amalijo Danko, učiteljico; 8. Marijo Pichler, učiteljico; 9. Erno pl. Elsner, učiteljico; 10. Freyo Sutter, hamesno učiteljico; 11. Heleno Dermout, namestno učiteljico, vse na dekliški ljudski šoli v Ptuj; 12. Ivana Wolf, ravnateljica; 13. Franca Mühlbauer, učiteljica; 14. Karla Kramberger, učiteljica; 15. Gabrijelo Wressnig, namestno učiteljico; 16. Martino Pristernig, namestno učiteljico; 17. Zofijo Lassbacher, namestno učiteljico; 18. Ido Hörli, namestno učiteljico; 19. Marjeto Kainz, namestno učiteljico, vsi na deški ljudski šoli v Ptuj; 20. Riharda Wolf, učiteljica na deški ljudski šoli v Ptuj, pridelnega deški meščanski šoli v Mariboru.

Tečaj za pridelovanje krme. Kmetijska šola na Grmu priredi dne 16. in 17. maja t. l. dvadnevni tečaj za pridelovanje krme s sledečim sporedom: Potreba in koristi pridelovanja krme. Oskrbovanje in gnojenje travnikov in pašnikov. Zboljšavanje travnikov in pašnikov. Naprava novih travnikov. Najbolj važne trave in detelje in nakup potrebnega semena. Sestava travnih in pašniških mešanice. Priprava zemlje ter setev. Raba novih travnikov in pašnikov. Setev deteljnih mešanice ter na njivah za dvoletno večletno košnjo. Gnojenje in oskrbovanje mešanice. Druge krmne rastline. Razkazovanje semen in razdelitev vzorcev ter razkazovanje šolskih travnikov, pašnikov in deteljšč. Kdor se želi udeležiti tečaja, naj se prijavlja do dne 11. maja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem Mestu na Dol. Revnejšim da ravnateljstvo brezplačno prenočišče na razpolago.

Pomoč koroškim beguncem!

Na stotine in stotine slovenskega prebivalstva na Koroškem je zbežalo pred podivjanim nemškim vojaštvom, da si reši življenje. Po večini niso imeli niti toliko časa, da bi najpotrebnejše reči vzeli s seboj. Njihove domove so Nemci popolnoma oropali, in pustili ponekod samo gole stene. Mnogo beguncev je brez vsakih sredstev in te treba vsaj za prvi trenutek nujne pomoči. Apeliramo predvsem na radodarnost srca tistega dela naroda, ki mu je bila usoda v vojni milejša in ni čutil, kaj so vojne grozote, kaj je usoda beguncev, da prispeva za sklad za koroške begunce. Prispevke sprejemajo uredništva našega časopisja in odbor za koroške begunce, Ljubljana, Leonišče. Imena darovalcev se bodo objavila.

Ljubljana, dne 8. majnika 1919.

Fr. Smodej.

Pogajanja za premirje na Koroškem.

Ljubljanski dopisni urad poroča dne 8. maja zvečer:

Včeraj se je dunajska vlada obrnila na deželno vlado v Ljubljani s predlogom, da naj bi se danes ali jutri vršila pogajanja v Celovcu radi premirja in radi demarkacijske črte na Koroškem. Deželna vlada se je izjavila nekompetentna za sprejem in obravnavo take ponudbe, vsled česar je odstopila predloži centralni vladi. Ista je danes preko predstaviteja kraljevine SHS na Dunaju, Josipa Pogačnika, izjavila nemško-avstrijski vladi, da je poverila vrhovno poveljstvo, da se preko Dravske divizijske komande pogaja radi ureditve koroških dogodkov in da bodo vsled tega delegati Dravske divizijske oblasti jutri prišli v Celovec na pogajanja s tamkaj prisotnim nemško-avstrijskim državnim tajnikom za vojne stvari dr. Deutschom.

Ljubljanski dopisni urad poroča dne 8. maja: Danes ob štirinajstih je nemško-avstrijski drž. tajnik

za vojne stvari dr. Deutsch javil dunajski vladi, da je na vsej koroški fronti izposloval ustavitve sovražnosti proti Jugoslovanom.

Ljubljanski dopisni urad poroča dne 8. maja zvečer: Delegati Dravske divizijske oblasti so to noč odpotovali preko Maribora v Celovec na pogajanja z Nemško Avstrijo.

Podpisovanje državnega posojila je podaljšano do 20. majnika.

Dopisi.

Maribor. Kakor smo že svoj čas poročali, je pred tedni otvoril Gijuro pl. Valjak prvo slovensko kavarno »Central« v Gosposki ulici v Mariboru. Z zadovoljstvom bilježimo, da Jugoslovani zelo mnogobrojno obiskujejo to slovensko podjetje, tako, da so postali prostori kavarne že premajhni. Lastnik namerava v kratkem razširiti svojo obrt in spremeniti še tudi prvo nadstropje v elegantno kavarno, tako, da nobenemu narodno zavednemu Jugoslovanu ne bo potreba posečati nemških kavarn. Podjetnemu narodnjaku čestitamo in ga priporočamo!

Ptuj. V gostilni A. Ploj so godci V. Poljanec, M. Sužnik, J. Čeh in J. Šilec na Belo nedeljo nabrali 55 K invalidom, vdovam in sirotam za pisanko.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Umril je Valentin Vogrin, star 91 let. Bil je najstarejši mož v trojiški župniji in starosta požarne brambe. — Shod Kmečke Zveze se je vršil nad vse veličastno. Udeležba je bila tako množestvilna, da se je shod moral vršiti pod milim nebom.

Hardek pri Ormožu. Od nas se še nahaja več sinov in mož v italijanskem ujetništvu ter tu in tam dobimo kako prošajo za denar. Toda odpisati ga ne moremo ker dela Italija vedno sitnosti tako, da naši ubogi ujetniki grozno trpe pomanjkanje. Vrhutega pa še morajo zelo naporno delati. Med tem se pa pri nas šopiri italijanski državljani ter kupuje posestva in je z dobičkom Slovincem prodaja. Država bi gotova storila hvalevredno delo, ako bi temu možu premoženje zaplenila, ter ga poslala tje, kamor spada. Ta mož Rihard Tolac je izvrševal pred vojno s svojim bratom stavbno obrt; dasi je tujec in nobea mojster mu je vseeno šla ormoška nemška občina zelo na roko sporedno z nemškim volksratom, orožništvom in obrtno zadrugo. Vsi so pomagali preganjati zavedne slovenske mojstre in ptujsko glavarstvo je nalagalo globe ljudem, ki so bili po zakonu upravičeni izvrševati svojo obrt. Danes v Jugoslaviji se pa še šopirijo ti preganjači Slovincem, kateri so bili ves čas vojne doma in dobavljali armadi konje, žagovino, drva, seno itd. ter delali s tem masne »kšefte« med tem ko so naši možje krvaveli na fronti. Bilo bi pač dobro, da bi kmalu ti ljudje zginili tja, kamor spadajo.

Ormož. Kletarsko društvo je nakupilo ob času trgatve večjo množino mošta po 6, 7 in 8 K po takratni ceni. Pozneje, ko je cena vinu padla, pa po 4 K. Zadnje vino se je stočilo v gostilni med dragim vinom po K 7.20 in K 8 liter. Nek zakotni pisar pa je naznanil društvu državnemu pravdnikstvu zaradi goljušije in navijanja cen. Vršile so se vsestranske preiskave in sedaj se ima društvo že zagovarjati pred sodnijo. Pred in med vojsko je bilo društvo preganjano, sedaj v Jugoslaviji pa se preganjanje nadaljuje. Ko je društvo bilo na robu propada in z njim veliko število knižev, se zato ni nikdo ni brigal. Kmetje člani so si pomagali s tem, da so dajali zadrugi ceneje svoj pridelok. Prišel pa je prejšnji okrajni glavar in je od zadruge takorekoč izsilil večjo svoto vojnega posojila. Razni barantači z vinom pa so trgovali in še trgujejo s krasnim dobičkom nemoteno napre. Uspeh pa imaj anonimne ovadbe.

Laporje. V nedeljo, dne 4. maja je imelo naše Kat. izobraž. društvo lep uspeh shod v tukajšnjem šolskem poslopiju. Žal, da je bila sicer prostorna dvorana tokrat premajhna. Po pozdravu domačega župnika je pevski zbor zapel nekaj pesmi. Potem je pa g. dr. Anton Medved, profesor iz Maribora, govoril o zgodovini Slovincem. Orisal nam je večino žalostne dni v naši preteklosti, v dobi zaslužjenosti, a pokazal tudi na boljše čase v bodočnosti, v osvobojeni, prosti Jugoslaviji, katere se naj vsi z ljubeznijo oklenemo. Nato so dekleta igrala kratek, šaliv igrokaz »Trgovka«. Z veseljem smo se ločili od te prireditve, kakoršne si kmalu zopet želimo.

Zalec. Celemu slovenstvu dobro znani prijatelj slovenskega naroda, ki je bil izgnan iz naše prestolnice, je, meneč da najde mirno in tiho skri-

vališče v Jugoslaviji, priromal k grofu Salmu v Novo Celje pri Žalcu. Narod Savinjske doline ga je pa njegovim zaslugam primerno »slavnostno« sprejel. Stoglava množica se je spontano zbrala proti večeru pred gradom in mačja godba mu je zaigrala krepko dobrodošlico Z ozirom na nevoljo ljudstva prosimo deželno vlado, da nas v bodoče obvaruje pred impertom sličnih in enakih oseb.

Gaberje pri Celju. Že dalje časa opazujemo, da sili v kino v Gaberju pri Celju vedno več nedorasle mladine, celo k predstavam, ki so označena kot neprimerne za mladino. Kako »vzgojno« vplivajo take predstave na gledalce je pač v obče znano. Bilo bi že davno na mestu, da bi si oblast malo bolj ogledala in omejila delovanje teh novodobnih ljudskih »vzgojalšč«. Predvsem pa opozarjamo oblast, da strogo nadzoruje obisk takih predstav od strani mladine. Mladina se nam že itak dovolj kviri, tam kjer ni tako lahko poseči vmes. Ne pustimo je pa kvariti vsaj tam kjer oblast lažje omeji pogubonosni vpliv. Toliko za danes, ako ne bo kmalu drugače, bomo napravili energične korake.

Laški trg. Sedež okrajne bolniške blagajne za sodni okraj Laški trg, ki je bil dosedaj pri nas, se je z dnem 1. majem prenesel v Zidani most.

Otiški vrh. Kmetu Ferdinandu Pačnik, po domače Ravnjak, je bil iz bleva ukraden konj.

Trbovlje. Zadnje nedeljo je bilo posvetovanje posestnikov naše fare in smo sklenili osnovati Kmečko zvezo tudi za trboveljsko občino in se priklopiti Jugoslov. kmečki zvezi, kjer bodo naše koristi v Ljudski stranki najboljše zastopane. Razpravljali smo tudi o koristi zadruga in o ustanovitvi pisarne, kjer bi kmetje dobivali potrebna pojasnila in nasvete. Dotičnim, ki so se dali vpisati v Jug. demokrasko stranko, ne da bi vedeli, da je liberalnega pokoljenja, povemo v pomirjenje, da se s tem niso zapisali liberalcem za večnost, in da ne veljajo podpisi, ki so jih dali nevede za koga. Vstopajte v Kmečko zvezo, kjer bo kmečka stvar najboljše zastopana. Priglasite se prejemanju vsako nedeljo po prvem opravilu v Društvenem domu.

Sv. Peter na Kronske gori. Podružnica SKZ ugovarja neprimernemu zvišanju vozni cen južne železnice.

Bočna pri Gornjemgradu. Dne 26. marca je bila seja občinskega odbora, pri kateri so menda soglasno še zanaprej izvolili župana. Ali je bil slučajno neki gospod iz Mozirja par dni prej v neki hiši tri ure na obisku? 30. marca je bil prepis zapisnika občinske seje že pri kr. politični ekspozituri v Mozirju. Ko so si hoteli 3. aprila občani pogledati zapisnik v občinski pisarni, se jim je povedalo, da zapisnik sploh še ni gotov. Torej prepis se je napravil prej, predno izvirnik. Zanimivo je tudi to, da seja ni bila sklepčna, ker je bilo v resnici navzočih samo 11 odbornikov. Med navzočimi je namreč naštet eden, ki je bil takrat, ko je bila seja, doma. Med »navzočimi« so tudi taki, katerim o kakšni »volitvi« ni nič znanega. Celo zadevo priporočamo, ne politični ekspozituri, pač pa deželni vladi v Ljubljani. — Več radovednežev.

Straža ob Muri, pozor! V Slovenskih goricah se zadnji čas bujno razvija protipostavno in škodljivo tihotapstvo. Cele kolone konj gredo ponoči po raznih ovinkih mimo Sv. Lenarta in Sv. Trojice proti Muri, kjer baje nek župan preskrbuje živinske potne liste. Nedavno so peljali iz Ptujja pri belem dnevu z volji in konji v dveh kripah zaklane svinje na mejo, nekaj dni poprej pa ponoči z avtomobilom. In pred kratkim so zasačili mešetarja, ki je hotel v vinskih sodih spraviti meso in žito čez mejo. Za mlada teleta plačujejo 600—800 K in še več, da jih le samo dobijo. In vse roma čez Muro v Nemško Avstrijo. Kaj le neki dela naša narodna »straža« na meji? Ali res vedno spi, da nič ne vidi? Bo treba strožje ga nadzorstva in izpremembe tudi na orožniških postajah. — Kmetje, ne prodajajte vaše dragocene živine za nemški ničvredni denar!

Iz Slovenskih goric. G. prof. Voglar je zdaj po vojni naenkrat postal velik gospod in pridno agitira na raznih shodih za svojo JDS stranko. Kje je bil g. profesor prej, ko so pri nas zapirali vrta narodnjake? Takrat ni bilo prav nič slišati o njegovem narodnem navdušenju. In če nam priporoča tu svojo JDS — ljudje pravijo:

— kot edino narodno stranko in rešiteljico slovenskega naroda, ga samo ponižno vprašamo: Koliko pristašev njegove JDS se je pri Sv. Lenartu podpisalo med vojno za znano majniško deklaracijo? Ne bo potreboval niti vseh prstov ene roke, če jih bo hotel naštetiti, tako malo jih je. Vsi so prihajali, le njih ni bilo, razven dveh izjem. JDS je pri nas vse drugo kakor narodna. Naj nas torej g. profesor pusti pri miru, da ostanemo kmetje v svoji Slovenski Kmečki Zvezi. Če pa hoče kot Roperčan kaj storiti za Slov. gorice, naj svetuje raznim doktorjem-odvetnikom in zdravnikom, da naj kot slovenski narodnjaki raču-

najo slovenskim strankam malo manj. Za takšno agitacijo mu bomo tudi mi hvaležni.

Sv. Trojica v Halozah. Javnega političnega shoda SKZ, katerega je imel poslanec M. Brenčič v nedeljo, dne 27. aprila po rani sv. maši, se nas je udeležilo prav veliko število domačinov. V prijetnem poljudnem govoru so prišle mnoge važne reči na vrsto: prepričen vinski davek, katerega imajo v Nemški Avstriji in pred katerim smo zdaj v Jugoslaviji obvarovani; osebnodohodninski davek, kako si dobimo pravično odmero; podpore vdovam in ubogim rođovinam v Jugoslaviji. Povedal nam je, zakaj se imajo moški slab tobak, ženske bridko kavico, zakaj še ne moremo imeti marsičesar, kar bi radi imeli. Očrtal nam je posebno zdrajne politične razmere, zakaj smo se združili z junaškimi, pri velikih narodih tako odlikovanimi Srbi in zakaj spoštujemo kmečko-kraljevska hiša Karadjordjevičev, kako smo zdaj gospodari na svoji zemlji, na kateri smo bili poprej hlapeci krutim in odurnim Nemcem, ki so posebno še nas Haložane razumeli odirati, zlorabljati in zaničevati, ki so kot razbojnika v ječo vrgli našega č. g. kaplana Potrča in našega tukajšnjega rojaka, pljuškega minoritskega kaplana g. o. Petra Žirovnika, katerega so še prej trpinčili po vzgledu Judov na veliki petek. Svoj govor pa je sklenil poslanec z dokazi, kako potrebno je, da se organiziramo vsi skupaj v SKZ, posestniki posebej še v kmetijsko društvo. Hvaležnost navzočih in zahvalo je izjavil nato poslanec predsednik shoda g. Potrč, je h koncu prebral in so bile sprejete še tri resolucije: da zborovalci zahtevajo vso jugoslovansko zemljo z njenimi prebivalci in mesti v last Jugoslaviji, da ugovarjajo zoper krivično odmero dohodninskega davka z zahtevo, naj davčna oblast posestnike osebno zasliši in da protestirajo proti odušni tarifi na železnici, katera se mora kakor najhitreje znižati, saj je naravnost udarec za kmečko in delavsko ljudstvo.

Vransko. V nedeljo, dne 4. t. m., se je vršil na Vranskem zelo dobro obiskan shod SKZ, na katerem je poročal državni poslanec dr. Hohnjec v imenu našega poslanca ministrskega predsednika dr. Korosca o zunanjem položaju naše države in o notranjem položaju naše ožje slovenske domovine. Orisal je nam v zanimivem poljudnem govoru velike težave, s katerimi se ima boriti naša mlada država na mirovnem posvetu v Parizu, kjer imamo le enega prijatelja — Wilsona in kjer Italija z vsemi močmi dela na to, da v polnem obsegu uresniči krivični londonski dogovor in tako zaslužni velik del slovenske in hrvaške zemlje; na drugi strani pa nastopa zoper našo državo dogovorno z nam skrajno sovražno Nemško Avstrijo. Govornik je pozival zborovalce, naj neomajno vztrajajo v ljubezni do naše skupne države in do slovenske domovine, če tudi je treba za sedaj vsled razmer, ki jih je ustvarila vojna, a jih ni kriva naša država, trpeti marsikako pomanjkanje. Pomanjkanje n. pr. sladkorja, petroleja, tobaka ni samo pri nas, ampak povsod; ne samo pri premaganjih, ampak tudi pri zmagovalcih, vojna je pač izčrpala vse. Zato vztrajajmo in potrpijmo, pridejo še za nas v naši mladi, življenjazmožni državi lepši časi! — Kmet Rančigaj je razodel g. poslancu potrebe in težave kmeta in mu položil na srce nekaj želj, za katere naj bi se zavzel g. poslanec, kar je ta obljubil, kolikor se pač da doseči v sedanjih težavnih razmerah. Protestiralo se je nadalje zoper zvišanje železniških tarifov, zlasti III. razreda, in se je zahtevalo, da se naj zviša najnižja svota za odmerjenje osebne dohodnine. Izvolil se je za našo župnijo krajevni odbor SKZ, nato so se soglasno in z velikim navdušenjem sprejele sledeče resolucije: 1. Da se prihranijo našemu narodu nadaljne žrtve na krvi in blagu, zahtevamo od entente, da naredi divljanju in grozovitostim nemških boljševiških tolp na Koroškem zoper Slovence s tem energičen konec, da zasedejo do končne ureditve po mirovnem kongresu ameriške ali angleške ali francoske — ne pa italijanske — čete slovensko ozemlje na Koroškem. 2. Protestiramo najslovesneje zoper okupacijo slovenskih krajev po Italijanih in pozivamo našo vladu v Beogradu, naj zastavi vse sile in uporabi vsa sredstva, da se na mirovnem posvetu priklopijo državi SHS vse pokrajine — do zadnje vasi — kjer prebiva troimanski narod Slovencev, Hrvatov in Srbov; torej tudi Dalmacija, Reka, cela Istra, Goriška, Trst, slovenski del Koroške in Stajerske, Prekmurje, Medmurje in Banat. 3. Najodločneje protestiramo proti zvišanju železniških tarifov, zlasti proti zvišanju III. razreda, kjer je najbolj prizadet kmet, ki je itak žrtvoval največ na krvi in blagu. 4. Za odmerjenje osebne dohodnine naj se določi večji minimum, kot je bil do zdaj in ki bo bolj odgovarjal sedanjim draginjam in valutam. Torej naj se zviša na najmanj 5000 K ali pa še višje.

Braslovce. Dne 4. maja popoldne se je vršil tukaj množično obiskan shod SKZ. Poročal je na njem član Narodnega predstavništva v Beogradu prof. dr. Hohnjec obsirno, temeljito in poljudno o zunanjem in znotranjem političnem položaju. Soglasno so bile sprejete sledeče resolucije: 1. Zborovalci z ogorčenjem obsojajo dvojno mero, ki se uporablja pri določanju naših državnih mej na mirovni konferenci: za naše zemljelačne sosedje najkrivičnejšo prilastitev naše zemlje, za nas pa niti ne naenostavnije zahteve narodne samoodločbe. Zahtevamo od zveze narodov, naj nam prisodi pravico. 2. Vlada naj zahteva od entente, da nemudoma zasede naše severne meje na Koroškem z angleškimi ali francoskimi četami (nikakor pa ne z italijanskimi), da se tako preprečijo nemška in italijanska grozodejstva v naših slovenskih krajih. 3. Zborovalci protestirajo

proti previsokemu povišanju železniških tarifov, vsled katerega trpijo posebno revneši sloji. 4. Dež. vlada naj skrbi, da bodo okrajna glavarstva že itak pičlo nakazana živila (sladkor in drugo) enakomerno razdeljevala. — Na shodu se je tudi sestavil krajevni odbor SKZ, ki je že izvedel podrobno organizacijo v vsej župniji. Braslovce stojijo trdno in v pretežni večini v taboru SKZ. Tudi izobraževalna organizacija lepo napreduje.

Shodi in prireditve.

V soboto, dne 10. maja pri Sv. Jurju ob juž. žel. ob 20. uri (8. uri zvečer) v dvorani »Katoliškega doma« burka s petjem v treh dejanjih »Moč uniforme«, katero priredi telovadni odsek »Orel«.

V nedeljo, dne 11. maja pri Sv. Andražu v Slov. goricah po večernicah v šoli veselica »Slov. izobraž. društva«. Na vsopredru so tri igre (Dr. Krek: »Tri sestre«, burka »V ječi« in šaloigra »Ubogljiva Urška«) ter petje. — Pri Sv. Miklavžu pri Hočah ob 9. uri dopoldne sv. opravilo in po opravilu shod Slovenske Kmečke Zveze na katerem govori govornik iz Maribora — Na Gomilskem v prostorih gostilne Štefana Kunst — ob lepem vremenu pod milim nebom — ob 4. uri popoldne ustanovni shod SKZ za Gomilski okoliš. Poročala bodeta dr. Ogrizek in pokrajinski poslanec Levstik oba iz Celja. — V Rogatecu po rani maši shod SKZ. Govorita Vlad. Pušenjak in dr. Leskovar iz Maribora. — Pri Sv. Roku ob Sotli popoldne po večernicah shod Slov. Kmečke Zveze. Govori nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora. — Pri Sv. Pavlu pri Preboldu po večernicah v društvenem domu p. navljanje gled igre: »Junaška deklica« in »Prepirljiva sosedica« ali »Boljša kratka sprava, kakor dolga pravda«. Pridite! — V Galiciji pri Celju po jutranji službi božji ustanovni shod »Slov. Kmečke Zveze«. Govori učitelj Levstik iz Celja — V Celju popoldne ob pol 4. uri v veliki dvorani »Narodnega doma« igra s petjem: »Divji lovec«, katero priredi telovadni odsek »Orel«. Vstopnice se dobe od petka naprej v predprodaji v knjigarni Goričar Leskovšek. — V Kapeli popoldne po večernicah pri g. Coblu pri reditev Bralnega društva. Na vsopredru je gledališka igra »Turški križ« in petje domačega zbora. V slučaju slabega vremena se igra preloži na prihod. — Pri Sv. Jurju ob juž. žel. ob pol 16. uri (pol 4. uri popoldne) v dvorani »Katoliškega doma« burka s petjem v 3. dejanjih »Moč uniforme«, katero priredi telovadni odsek »Orel«. Po predstavi bo tudi srečolov. — Na Dobrni tako po jutranjem sv. opravilu v šoli javno zborovanje krajevnega odbora Kmečke Zveze. — V Gaberju pri Celju takoj po jutranjem sv. opravilu v šoli shod SKZ; ustanovil se bo krajevni odbor. — Pri Sv. Frančišku Ks. v Sav. dol. priredi Katoliško bralno in izobraževalno društvo gledališko predstavo kakor na Velikonočni ponedeljek na ravno istem prostoru in z istim vsopredom. — V Mariboru popoldne ob pol 5. uri v dvorani »Delavskega društva« (Flosarjeva ulica 4) prireditve kat. narodnega dijaštva. Na vsopredru je igrokaz »Zloba in zvestoba« in burka »Boljševik«. — V Ljutomeru ob pol 8. uri dopoldne v šoli zborovanje vinorejcev; popoldne ob 3. uri shod viničarjev pri Rakovcu. — V Slovenjgradcu dopoldne ob 10. uri v telovadnici nekdanje nemške šole kmetijsko zborovanje. Govori ravnatelj Belle iz Št. Jurja ob južni železnici. — Pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu dopoldne takoj po službi božji shod SKZ. Govori urednik Žebot. — Pri Sv. Križu nad Mariborom popoldne po večernicah pri cerkvi shod SKZ. Govori urednik Žebot.

V četrtek, dne 15. maja v Vitanju ob 9. uri dopoldne v posojilniški pisarni občni zbor »Kmečke hranilnice in posojilnice z običajnim dnevnim redom. — Na Dobrni popoldne po večernicah v restavracijskih prostorih topliškega doma prireditve Bralnega društva. Na vsopredru sta dve igri »V ječi« in »Pravica se je izkazala« ter petje. — Pri Sv. Marjeti ob Pesnici po rani sv. maši v šoli shod SKZ. Govori urednik Žebot. — Pri Sv. Kungoti po pozni sv. maši (ob pol 11. uri) v šoli shod SKZ. Govori urednik Žebot. — Pri Gor. Sv. Kungoti popoldne po večernicah v

V nedeljo dne 18. maja pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah popoldne po večernicah v posojilniškem prostoru redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice z navadnim dnevnim redom. — Na Dobrni popoldne po večernicah v restavracijskih prostorih topliškega doma prireditve Bralnega društva. Na vsopredru sta dve igri »V ječi« in »Pravica se je izkazala« ter petje. — Pri Sv. Marjeti ob Pesnici po rani sv. maši v šoli shod SKZ. Govori urednik Žebot. — Pri Sv. Kungoti po pozni sv. maši (ob pol 11. uri) v šoli shod SKZ. Govori urednik Žebot. — Pri Gor. Sv. Kungoti popoldne po večernicah v

V nedeljo dne 18. maja pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah popoldne po večernicah v posojilniškem prostoru redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice z navadnim dnevnim redom. — Na Dobrni popoldne po večernicah v restavracijskih prostorih topliškega doma prireditve Bralnega društva. Na vsopredru sta dve igri »V ječi« in »Pravica se je izkazala« ter petje. — Pri Sv. Marjeti ob Pesnici po rani sv. maši v šoli shod SKZ. Govori urednik Žebot. — Pri Sv. Kungoti po pozni sv. maši (ob pol 11. uri) v šoli shod SKZ. Govori urednik Žebot. — Pri Gor. Sv. Kungoti popoldne po večernicah v

tukajšnji ljudski šoli shod zaupnikov SKZ. za župnije Svečina, Gor. Sv. Kungota in Sv. Jurij ob Pesnici. Na zborovanju poročal urednik Žebot. — Na Rečici v Sav. dol. po rani sv. maši in sicer pri lepem vremenu na prostem pri cerkvi, v slučaju slabega vremena v dvorani g. Štiglic p. d. Čuješ shod SKZ. — Popoldne po večernicah v gostilni g. Fürst občni zbor kmetijskega društva in posojilnice. Na obeh shodih govori nadrevizor Vlad. Pušenjak. — V Jarenini ob pol 8. uri dopoldne v posojilniških prostorih občni zbor Posojilnice in hranilnice z običajnim dnevnim redom. — Na Žasnu ob 3. uri popoldne v posojilniški hiši pri Sv. Štefanu redni občni zbor hranilnice in posojilnice v Žasnu. — Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. popoldne po večernicah prireditve »Slov. katol. izobraževalnega društva. Na vsopredru so tri igre: »Prisiljen stan je zaničevan«, šaloigra »Proti domu«, ter burka »V ječi«.

Gornja Radgona: Če so se za prisel-

nike v občinski svet res predlagali pristni nemčurji, je to res narodni škandal. Naznanite celo zadevo poverjeniku dr. K. Verstovšku v Ljubljani. — Št. III v Slov. gor.: Če G. res ruje in hujska, opozorite na to orožništvo, ki ima nalog take peteline zapreti v močno kletko. — Sv. Križ na Murskem polju: Naj le upajo na uspehe. Bo ostalo samo pri upanju.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. n.:

Dr. Karel Oswald, docent, mesto venca na grob svojega očeta 50 K; Franc Bračun, profesor, Maribor, nabrano na gostiji Zelenko-Kraner, Sv. Jurij v Sl. gor. 120 K; Pepca Kirer, učiteljica, Sv. Peter, iz gostije Pavel-Kranje 80 K; gostija Vogrine-Zeleznik, Nadole, 27.50 K; Eliza Jug, nadučiteljica soproga, Podova, iz gostije Plečko-Kokol 130 K; M. Korosca, Verzej, iz gostije Omerekar 61 K; Matko Krevh, kaplan, Št. Peter, iz gostije Lamprecht-Zemljak 82 K; Lorber Stanika, Št. Peter, nabrala 60 K; Ev. Vračko, župnik, Št. III, darovali jugoslovanski častilci špilske posadke v osebni družbi v župnišču 80 K; dr. Franjo Rosina, odvetnik, Maribor, 50 K; Josip Weixl, župnik, Sv. Križ, dar Mohorjanov, 70 K; učiteljski zbor moškega učiteljskega v Mariboru mesto venca na grob tovariša dr. Antona Majžer 100 K; Josip Lasbacher, župnik, Bele vode, 20 K; Skrbinec Vladimir, učiteljski, Maribor, nabral na CM seji v Framu 72 K; Hedka Lovrec, gojenka učiteljskega, Maribor, nabrala med gojenci in goenkami mesto venca g. prof. Majžer 65.30 K; Vlasta Vrtmik, Maribor, iz večera na čast Srbom 46 K; gostija Pušnik-Močnik, Črešnjevec, 152 K; Cizel Martin, posestnik, Spilje, iz poravnave Tišler 40 K; Alojzij Rozman, stolni kaplan, Maribor, 100 K; Pav. Holcman, predmetni kaplan, Maribor, 20 K; Ivan Zadravec, župnik, Sv. Lovrene na Dravskem polju 50 K; Anton Porekar, nadučitelj, Hum, nabral v veselji družbi gostoljubnih Košenjčevcev 52 K; Anton Ravšl, župnik, Cirkovce, dar Ane Lenart 40 K; dr. Florijan Kukovec, odvetnik, Slov. Bistrica, kazenska zadeva Verbek kontra Jurman 30 K; Franc Satler, Sv. Pavel pri Preboldu 20 K; dr. Alojzij Bratkovič, odvetnik, Slovenjgradec, mesto venca na grob prof. dr. Anton Majžer 30 K; dr. Anton Medved, profesor, Maribor, nabral na pogrebu g. župnika Vida Janžekoviča 260 K; Ivan Mikl, posestnik, Sv. Marjeta, mesto venca na grob g. župnika Janžekoviča 20 K; Franc M. trgovec, Sv. Marjeta, mesto venca na grob g. župnika Janžekoviča 20 K; dr. Franjo Rosina, odvetnik, Maribor, 50 K; Marko Guček, zasebnik, Lesična, pošta Pilštajn, 1000 K; Posojilnica v Gornji Radgoni 100 K; župnijski urač Sv. Križ pri Ljutomeru, dar Mohorjanov 48 K; Ant. Slav na Grebah 12 K; Leopoldina Stelzer, posestnica, Maribor, 50 K; Posojilnica v Framu 50 K; Nj. eksel. knezoškof dr. Mihael Napotnik 25 K; Karel Kautzner, postajenačelnik, Pesnica, mesto venca na grob g. župniku Janžekoviču 30 K; Anton Tkavec, stolni vikar, Maribor, 10 K; Gustav Šparl, korni vikar v Mariboru, 10 K; M. Berdajs, trgovec, Maribor 10 K; podpora Posojilnice v Mariboru 1000 K; dr. Franc Firbas, notar, Maribor, 20 K; Franc Irgolič, poštni nadoficijal, Maribor, 5 K; Štefan Pivec, dekan, Vuzenica, 10 K; J. Zdravec, veleposestnik, Središče, 20 K; Ivan Mravljak, profesor, Maribor, 10 K; H. Schreiner, ravnatelj, Maribor, 50 K; dr. Radoslav Pipuš, svjetnik, Maribor, 100 K; Martin Medved, župnik, Laporje, 50 K; Ivan Bosina, župnik, Podčetrtek, 25 K; Josip Lončarič, župnik, Sv. Jedert, 25 K; Franc Pečnik, župnik, Podgorje, 20 K; dr. Pregl, zdravnik, Vuzenica, 10 K; Franc Ogrizek, župnik, Dramlje, 5 K; Ivan Vreže, profesor, Maribor, 20 K; dr. Pavel Turner, veleposestnik, Maribor, 40 K; Ivan Kotnik, kaplan, Sv. Anton v Slov. gor., 20 K; Nikolaj Žagar, profesor, Maribor, 10 K; Kmetijska zadruga Rače 20 K; Matija Zemljčič, župnik, Sv. Tomaž pri Ormožu, 30 K; Alojzij Sagač, provizor, Št. Janž na Dravskem polju, 20 K; Mari. Jurkovič, prošt, Ptuj, 30 K; J. Šelih, župnik, Sv. Kungota, 20 K; Franc Sinko, župnik, Šmartin na Pohorju, 30 K; Friderik Repolusk, župnik, Št. Vid, 10 K; Anton Krisper, ravnatelj, Radeče, 10 K; Posojilnica in hranilnica, Sv. Jurij ob Ščavnici, 50 K; Ferdo Herzog, trgovec, Ljutomer, 6 K; dr. K. Groß-

mann, odvetnik, Ljutomer, 20 K; Franc Močnik, župnik, Sv. Stefan, 5 K; Leopold Petovar, st., veleposrednik, Ivanjkovci, 100 K; Malči dr. Škapinova v Grahovem, 10 K; Jakob Menhart, župnik, Velika Nedelja, 20 K; M. Strašek, župnik, St. Janž na Vinski gori, 10 K; Anton Skočir, posestnik, Ribnica, 50 K; učiteljski zbor v St. Juriju ob Ščavnici mesto venca na grob gospe Marije Ivančič 60 K; dr. Flor. Kukovec, odvetnik, Slov. Bistrica, kazenska poravnava Brumec kontra Ogrizek 20 K; Jožef Kump, nadsprevodnik, Maribor, 10 K; dr. Janko Sanda, duhovnik v pokou, Rogatec, 20 K; VII. razred mariborske slovenske gimnazije mesto venca na grob sošolca A. Črnko 80 K; Franc Časl, kaplan, Sv. Miklavž pri Ormožu 50 K. — Vsem cenjenim gospodom darovalcem prisrčna hvala! — Prof. M. Pirc, Maribor, Wildenreiner ulica 16, t. č. blagajnik.

Poslano.*)

»Slov. Narod« je v svoji 74. številki, t. j. pod zaglavjem »Franc Jožefovci v kot!« priobčil daljšo notico, v kateri mi neki g. C. očita, da sem pred leti v stari Avstriji »poplaval Slovenijo s slavospevi iz življenja cesarja Fr. Jožefa I.« in da sem med vojno v neki brošurici grajal sovražnost Srbije do Avstrije. Na dotični napad v »Slov. Narod« sem poslal uredništvu takoj drugi dan odgovor, toda gospodom urednikom pri »Narodu« se je zdelo potrebno sprejeti le napad na mojo osebo, ni pa se jim zdelo vredno priobčiti tudi moj zagovor. Prisiljen sem torej na dotična očitavanja neznanega mi g. nasprotnika odvrniti na tem mestu sledeče:

1. Kot ljudskošolski učitelj sem se držal vedno načela, ki je izraženo v starem drž. zakoniku (§ 71 š. in uč. reda), da je namreč otroke navažati k spoštovanju do cesarja in najvišje cesarske hiše, k ljubezni do rodne narečnosti (prim. moje delce »Šola in narodnost«) in do skupne domovine in kar nič me ni sram, da sem i na to stran vestno rešil svojo dolžnost.

2. Če imenuje cenj. moj nasprotnik tako delovanje »zastupljanje« mladine, potem pa le takoj železno metlo v roke, zakaj izgnati bode treba iz Jugoslavije s prav majhnimi izjemami vse slovensko učiteljsko, zakaj na prste lahko prešteješ one, ki niso delovali do najpovejše dobe v šoli in izven šole v duhu stare Avstrije. Pri tej priliki vprašam: Kam pa so pošiljala razna učit. društva, zlasti pa glavni učit. organizacije ob vsakem večjem zborovanju udanostne brzozave? Ali mar ne na Dunaj? Ali mojega cenj. nasprotnika ni sram v dno nje gove duše, da se drzne v takem tonu očitati sedaj samo meni »greh«, ki smo se ga udeleževali vsi, gotovo tudi g. C.?

3. Ako sem govoril v svoji brošurici, »Izpod črno rumene zastave« o sovražnem razmerju Srbije in Avstrije, storil sem to v takem smislu, v kakršnem so pisali takrat vsi slov. listi in časniki. Ako želi »Slov. Narod«, mu prav rad postrežem z nekaterimi citati iz njegovih člankov iz leta 1914 in 1915.

4. Ako bi ne bil v dolgi vrsti 30 let, odkar se pečam z izdavanjem mladinskih knjižic, spisal nič drugega kakor samo brošurici »Iz življenja našega cesarja« in »Izpod črno rumene zastave«, bi se gotovo ne drznil danes stopati s spevoigro o troimeni Jugoslaviji v javnost, marveč bi se po nasvetu mojega g. nasvetnika skrtil lepo »v kot« ter ondi skesano premišljeval o časih, ko sem se »v prahu valjal pred krvolokom Franc Jožefom I.« — toda imam hvala Bogu prijetno zavest, da sem i kot narodnjak vršil vedno svojo dolžnost tako, da so me v pokojni Avstriji ob predlogu za neko odlično mesto odklonili samo zaradi tega, ker sem se zdel vladi preveč »slowenisch national«.

5. Poznam osebe, ki so v pokojni naši domovini ne samo v spisih, marveč tudi ob raznih drugih prilikah na vse pretege slavili staro Avstrijo in njene vladarje, a danes za to niso »v kotu«, marveč sede na častnih mestih. Sploh pa: Ako hočemo vse bivše Franc Jožefovce »v kot«, ne vem, koliko jih ostane v Jugoslaviji potem »pri mizi.« Bodočnost nam pokaže, da, kdor v stari domovini ni bil zvest državljan, tudi v novi državi ne bode.

Ako se cenj. mojemu nasprotniku dozdeva, da z ozirom na moje patriotično mišljenje nisem vreden izdati delce, ki v spvih in besedi slavi mlado Jugoslavijo, pa naj on sam, če je njegova vest na to stran čistejša od moje, izda tako delo — jaz sem gotovo med prvimi, ki si naročim njegov duševni proizvod.

V Središču, dne 24. aprila 1919.

Anton Kosi.

* Za vsebino pod tem naslovom ne prevzame uredništvo nobene odgovornosti.

MALA NAZNANILA.

Proda se:

Studenčna oprava

popolna: cevi, sesalka i. dr. na prodaj; Badlove vile 11.

Šnoja kenskega več vozov je na prodaj na Jelovcu št. 10, nad Mariborom. 812

Emali-posoda za kuhanje, vsakovrstna sita in rešeta, kakor tudi košare se dobijo po najnižji dnevi ni cenil samo v veliki salogi pri Jožef Antloga, Maribor, Zofijin trg 1, sraven mestne mostne tehnične. 885

KARBID

po tovarniški dnevni cenil raspošilja na veliko in malo vsako množino po pošti in v laku, glavna zaloga Ivan Andrašič v Mariboru, Koroška cesta 25. 799

2 kravi s teletoma vred na prodaj. Gornje Radvanja 40 pri Percoz. 888

PRODA SE mlad eno leto star lep velični pes čuvalj Vpraša se pri g. Ferku, Artur Malystasse 36, do 10. t. m. 876

POHIŠTVO za spalno sobo, obednico in različne hišne stvari na prodaj. Gosposka ulica 18, prtlj. Winhofer. Maribor 879

HIŠA s vrtom in njivo, hlevom pripravna za trgovino se prodaj. Tescu 47, Maribor. 876

PRODA SE beli kostum in črni niki čevlji št. 88. Maribor, Grajska ulica 38/1. Od pol 2 do pol 3. ure. 878

KRAVA s teletom se prodaj. KOS, Meljski breg 46, Maribor. 894

Sivalni stroj na prodaj ali se zamena za živila. Švarc, Viktringhofova ulica 9/I. Maribor. 898

Peljetni žrabeč domače reje za težko vožnjo prodaj Blatnik Vinke, Ješenca, Rače. 891

Lepa mlada krava s teletom vred se prodaj v Dolgošah št. 35 pri Mariboru. 900

Na prodaj pohištvo za spalno sobo in novi ženski čevlji št. 36, Bantalarji- ulica 6, vrata 5, Maribor. 897

Zaradi preselitve se prodaj glasovir »Schweiger«. Cena 1000 K. Meljska cesta 12/II, Maribor. 890

Dobri čevlji za prodajo v Gosposki ulici 56, prtlj. Maribor. 891

Proda se: Albert Znidaršič panji umetni dvojčki oddaja izdelovalnica za čebelno orodje, Ptujška cesta 14, Maribor. 908

Na prodaj: 2 omari, kuhinjska miza in različne stvari, pohištvo za spalnico. Koroška ulica 17, Maribor. 898

Na prodaj pohištvo za spalnico, kuhinjo, 3 pare čevljev, obešalnik ena ženska obleka in razne stvari. Wildenreinerjeva 16, vrata 1, Maribor. 819

Lepa krava, 8 mesecev breje in prasec takoj prodaj na Teznu 37 pri Mariboru. 910

Kupi se:

Graščina

približno 100 orolov semlje se kupi. Ponudbe na naslov: M. Tačić, Zagreb, Domebranska ul. 1. 909

Potrebuje

se večja množina oglja, drv in konstruktivskega lesa. Natančne ponudbe pod »LES« št. 908 na upravo lista.

VREGE, sode in steklenice kupita vsako množino Jerausch & Gerhold, St. lni trg 2, Maribor. 851

Pisalni stroj se kupi. Cenjene ponudbe pod »Stroj« na Anončno ekspedicijsko Al. Matelli, Ljubljana, Kongresni trg 3/I. 886

LIPOV LES kupuje okrogel in rezan Ivo Sojč, kigar, Maribor. 822

KUPIM posestvo v okolici Celje ali Poljčane za 40.000—50.000 K. Pisane ponudbe na F. D. Sedlarjevo, p. Podčetrtek. 880

Službe:

Organlet se sprejme pri Sr. Barbari v št. gor. 842

IŠCEM pridno poštno dekle, katera dobro kuha, delo v vrtu razume in v kramu ter sobah sodeluje. Dotična ima prilikaosti se naučiti dobro in gospodsko kuhati. Vprašanja na naslov: Lekarna Schwarz v Ljutomeru. 887

MIZARSKI POMOČNIK se sprejme v stalno delo pri A. Lekše, mizar v Mokirju. 872

Išče se kanceljari

občinski pastir

na lepo gmajno pod selo ugodnimi pogoji in vsa druga se izve pri tržem občinskem uradu Sr. Trojica v Slov. gor. 869

Vinčarka (starejša žena se sprejme za vinograd bišu Ptuj. Ponudbe: Ferd. Strdha, trgovec v Ptuj. 874

Učeno za podo arako obrt in poštene rodbine sprejme Ivo Sojč kigar v Mariboru, Reiserjeva ul. 26. 881

Razpisuje se služba organista in mešnarja na Remniku. Nastop lahko takoj. Ponudbe na kupni urad Remnik, p. Marbeg. 887

Majhen otrok se vzame v isrejo. Vpraša se: Nagystr. 9/I. (levo) v Mariboru. 870

VDOVEC s 4 otroci želi vseliti v najem gostilno v mestu ali na deželi. Naslov: Miroslav Planinšek na upravo »Stražo.« 884

2 izobraženi mladi vdovi iščeta gostilno v najem, ali na račun v mariborskem okraju ali kje v Jugoslaviji. Ponudbe se naj pošljejo na A. S. Franc Jos. ulica 30, Maribor. 885

Vrtinar, oženjen ali neoženjen za selenavo in poljedelca se takoj sprejme pri Juliju Glaser, Maribor. 896

Učeno sprejme Jakob Dogša, čevljarski mojster, Nagyjeva ulica 14, Maribor. 895

HISNIK, oženjen in brez otrok, sposoben tudi za kletarsko delo, se sprejme v večjem trgu. Dobi brezplačno stanovanje in za kletarsko delo dnevno plačo. Kje se izve pri upravi lista. 889

IZURJENA strojejska se takoj pri dr. Rspoc, odvetnik v Mariboru. 907

V MARIBOR ali v drug večji kraj na štajerskem želi priti gospodilna srednje starosti z večletno pisarniško prakso za kavarinško blagajničarko, restavracijsko knjigovodkinjo ali kaj primernega, kjer bi lahko opravljala tudi lažja fizična dela. Pri dobri popolni oskrbi je plača postranska stvar. Cenjene ponudbe pod »Ljubljanka« na upravo lista. 906

Samostojna kuharica

za Zagreb se išče. Mesečna plača K 100 — Ponudbe: S Tekauc, trgovec, ZAGREB, Ilica št. 67. 864

Razna:

Gospodinja ne zamudite prilike, ter si naročite za poskušnjo eden, dva ali več zavitekov

pralnega mila

20 ali 50 odstot. v kosih po 100 ali 200 g 20 odstotkov pralno milo komad K — 40 30 odst. pralno milo K 1-20 38 40 odst. toletno milo 2 K in K 2 50 istotam najfinejše 66 odst milo 1 britje 1 komad K 2—.

POŠTNI ZAVITEK:

5 kg 20 odstot. pralnega mila franko povzetje K 22 70, 5 kg 30 odst. pralnega mila franko povzetje K 32 70. Razpošilja tvrdka: JANKO PINTAR, Spodnja Siška, Ljubljana. 405

Obleke

od preposte do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja 719

ALOJZI ARBEITER, Maribor, Dravska ulica št. 15, pri starem mostu.

KOLO ukradeno, sprednje kolo na desni strani z dreto dolga krpa prišita, luknjasta ploška z rdečim znamenjem. Kolo je v dobrem stanu. Naj se naznani o-rožnikom v Leitersbergu. 871

Trgovina dežel. pridelkov

Jos. Šerec
MARIBOR,

Tegetthofova cesta 57.
prodaja po najnižjih cenah koroško, moko, semenski krompir. Kupuje po najnižjih cenah domačo silvovko, čebelni vosk itd. 811

Spodnja in Gor. Savinjska dolina in Slovenjegraški okraj. :: ::

Kdor hoče po zidati, naj si naroči nov patentiran način zidanja, kateri je polovico ceneje; kdor rabi načrte in račune za stavbe, kdor rabi sidarje, opeko, cement, apno, železino naj vse to naročuje pri

Dragotinu Korošcu,
stavbeni mojster 848

v Zalcu pri Celju.

Dva gospoda se sprejmeta na kranovo Viktringhofova ulica 26, pri g. Kuhar. 886

Odvetnik dr. Josip Pučnik

je otvoril svojo

odvetniško pisarno
v Slovenski Bistrici. 888

Zobozdravnik

dr. A. Kunst

raznjanja, da je otvoril

zobozdravniški
atelje v Celju,
Graška ulica št. 64

Ordinira od 8.—12. in od 2.—4. ure
popoldan.

Danes nenadomestljivo perilo se šteti samo z uporabo mila

Tvornica mila
in sode

Ig. Fock Kran

SRNA

Poskusni zavoji z 4 in p vsebine. 708

Otvoritev gostilne!

Cenj. občinstvu si usojam naznaniti, da sem s 5. majem 1919 otvorila

gostilno pri Sv. Urbanu nad Mariborom.

Točila bom staro in novo vino lastnega pridelka, ter bom skrbela za dobro kuhinjo. Priporočam se cenj. občinstvu za obilen obisk!

Mila Hauptman.

Otvoritev trgovine.

Vsem mojim bivšim odjemalcem, znancem in prijateljem vljudno naznanjam, da sem odprl dne 1. maja 1919 zopet svojo

manufakturno trgovino.

Za obnovitev cenjene naklonjenosti udano prosim ter pozdravljam

z odličnim velespoštovanjem

855 M. E. Sepec.

stna občina Slov. Bistrica razpisuje mesto

vrtnarice!

za tukajšnji otroški vrtec. Plača 200 K na mesec. Prošnje s spričevali je vložiti do 10. maja 1919 pri imenovani občini. 857

Odvetnik dr. Adam Ban

raznjanja, da je otvoril

odvetniško pisarno v Ormožu
(v Omulčevi hiši). 890

Slovenci širite „Stražo“!

KAVARNA CENTRAL

Prva in edina slov. kavarna v

MARIBORU

se priporoča za mnogo-
:: brojni obisk vsem ::
Jugoslovanom
domačinom in tujcem

Gjuro pl. Valjak
kavarnar Gosposka ulica

Dražba prvovrstnih plemenskih kobil v Račjem.

Dne 15. maja t. l. ob 10. uri dopoldne bo v žrebetišču v Račjem javna dražba 22 prvovrstnih toplokrvnih plemenskih kobil.

Dražbe se smejo udeležiti le konjerejci iz sodnih okrajev Ljutomer, Ormož, Ptuj, Maribor desni in levi breg, Brežice in Gor. Radgona (Št. Jurško okrožje).

Za to dražbo ostanejo v veljavi pogoji, ki so bili objavljeni za dražbo dne 15. aprila 1919.

Kdor bi kupljeno kobilo kasneje prodal brez dovoljenja oddelka za kmetijstvo, zapade globi 6000 K.

Oddelk za kmetijstvo deželne vlade.
Načelnik: Prelat Kalan l. r.

Štev. 1881.

Razpis.

Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani razpisuje

dve službi sekundarijev na občni javni bolnišnici v Mariboru.

S službo sekundarija so zvezani sledeči prejemki: letni a) jutum 1400 K, prosto stanovanje in hrana I. razreda v zavodu, pravico do pet letnic po 200 K in izjemna draginjska doklada letnih 600 K. Služba je provizorična in velja obojestranska trimesečna odpoved.

Pravilno kolekovane prošnje, ki jim je priložiti krstni in domovinski list, diplom doktorja vsega zdravilstva in eventualno dokazilo o dosedanjem službovanju, vlagati je do 20. maja 1919 pri zdravstvenem oddelku Deželne vlade za Slovenijo, v Ljubljani.

Ljubljana, dne 5. maja 1919.

Deželna vlada za Slovenijo. Oddelk za zdravstvo.
Predsednik Brejc, s. r.

Iščem pekarijo

na Spodnje Štajerskem, opremljeno z vsem potrebnim. Tozadnevne ponudbe je nasloviti na:

Josip Habjanič, Maribor, Bergstrasse Štev. 7.

Loj in vse odpadke maščobe kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvornica mila in sode **Ignac Fock, Kranj.** 859

Milo prvovrstno in toaletno milo ima v zalogi **JOSIP RAJŠTER**, trgovec v Šoštanju. Zahtevajte vzorce in oferte.

Knjigarna in trgovina papirja VILKO WEIXL MARIBOR :: Glavni trg št. 22

Priporoča sledeče knjige:

- J. Jurčič: Zbrani spisi; broš. 1 K, ves. 17 K.
- F. Solar: Bokal grm; broš. 5 K; ves. 7 K.
- Dr. B. Derž: Dojenčak; broš. K 20.
- F. Juvančič: Učba knjige francoskega jezika I. in II. del; broš. K 4.40.
- F. Novak: Slov. stenografska; broš. K 5.50.
- R. Lostan: Slovarček tujih besed; broš. K 2.20.
- F. Seldi: Naše meje; broš. 1 K.
- Šolske knjige za ljudske šole, vse vrste, ki so iz ljubljanske založbe. Vsaka knjiga po pošti od 50 vin. do 1 K več.
- Štirnica v tisku in pisavi 50 vin. pošta 5 vin.
- Muzikalije in pesmi.
- Razglednice od proslavljanja Zrinskega in Frankopana v Mariboru, ter od proslave 1. majnika v Mariboru.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Začetek zdraviliške sezije 15. maja 1919

Vsi zdraviliški pripomočki na razpolago: Živila preskrbljena

Prospekte razpošilja in na vprašanja odgovarja ravnateljstvo državn. zdravilišča

Rogaška Slatina

Novo mostne in decimalne tehtnice

ter brzotehtnice s košaro ali kavljem, decimalne tehtnice-gredelnice, uteži iz železa na debelo in drobno so vedno v zalogi. Za večja naročila, primeren popust

Franc Žnidar, Maribor

kovač za fino orodje

Pobrežka c. 3, Tržaška c. 11.

Tudi točno izvršuje vse glavne poprave imenovanih tehtnic ter preskuševanje istih.

Brata Vošnjak,

trgovina z usnjem in surovimi kožami :: PTUJ :: v hiši poleg okr. glavarstva (41) (prej trgovina Lenart) 395 podplati, notranje usnje, zgornje usnje črno in rujavo, likanec, (usnje za konjsko opravo), cepljene usnje za gamaše, elegantni box-calf in chevreaux čevlji, pol čevlji, — čevlji iz telečjega usnja, navadni čevlji iz rujave kravine, dreta — podplatni cveki — platno.

Električne naprave

za mesta, trge, občine, mlina in žage ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave **Vojnovič & Cie. Ljubljana** Dunajska cesta 22.

Vse elektrotehnične potrebščine v zalogi. Proračuni 765 na zahtevo.

Prvovrstno blago! Fino izdelano in trpežno! GRABLJE iz drenovega lesa

	nenasajene (čeljusti)	nasajene
15 zobni komad	K 2.20	K 3.20
17 " "	" 2.40	" 3.50
20 " "	" 2.50	" 3.80
24 " "	" 2.90	" 4.40

SITA.

1) iz žime za moko 9 col v premeru komad	K 12.—
11 " " " "	" 12.50
12 " " " "	" 13.—
13 " " " "	" 15.—
14 " " " "	" 17.—
16 " " " "	" 19.—

2) iz žice iste velikosti komad K 2.— ceneje	
3) iz poc. žice za pasiranje 6 1/2 col v premeru kom.	K 12.—
8 " " " "	" 13.—
9 " " " "	" 14.—
10 " " " "	" 15.—

SKAFI

za vodo iz klanega smrekovega lesa z železnimi obroči komad K 13.—, K 9.— in K 8.—.

CAMBOHI,

okrogle košare za tavo, iz lesa pletene, 3 skupaj (velike srednje, manjše) komad K 8.50.

Pri večjih naročilih znaten popust. Povzetje ali denar vnaprej.

Agentura-komisija **Slavko Farkaš**, Lkavci, p. Križovci pri Ljutomeru.

POZOR!

300 K dam tistemu, kdor mi preskrbi kje na Spodnjem Štajerskem hišo, primerno za togovino z nekaj zemljiščem. Ponudbe na upravo lista. 801

Širite naše liste!

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

MARIBORU.

Delniška glavica K 15,000.000.

Rezervni fond nad K 4,000.000.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Split, Celovec, Ljubljana, Sarajevo, Gorica, Celje.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Posreduje nakup in prodajo vrednostnih papirjev in izvršuje borzna naročila najtočneje. — Daje

predujme na vrednostne papirje in blago. Es-kontuje in vnovčuje menice. — Dovoljuje kredite v vseh oblikah. — Poslovno mesto razredne loterije. 350